

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА 01.05.2015**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	15
Видатки зведеного бюджету	18
Видатки державного бюджету	20
Видатки місцевих бюджетів	30

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** за січень – квітень 2015 року склало 198,4 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 46,4 млрд грн, або на 30,5 %.
- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 162,6 млрд грн, що на 42,8 млрд грн, або на 35,7 %, більше аналогічного показника попереднього року. Річний план виконано на 34,2 %. За останні 10 років, частка надходжень січня-квітня 2015 в загальних річних доходах становила 28,9 %. Це свідчить про позитивні тенденції з виконанням бюджету, які дають підстави про перегляд річного плану в бік збільшення.

Основним чинником збільшення бюджетних надходжень став суттєвий приріст податкової складової (+44,5 %), зокрема в частині податку на додану вартість, обсяг надходжень якого зріс на 18,1 млрд грн, або на 44,4 %, порівняно з аналогічним періодом попереднього року. При цьому у вказаному періоді на 25,4 % збільшилися й обсяги відшкодування податку з бюджету, до 16,5 млрд грн. Втім, варто зазначити, що, на відміну від попередніх трьох місяців, збільшення обсягу надходжень спостерігалось не тільки за рахунок оподаткування імпорتنих операцій. Так, ПДВ зростав як у частині податку з ввезених на Україну товарів (+14,5 млрд грн, або +54,2 %), так і в частині податку з внутрішніх операцій (+7,1 млрд грн, або +26,5 %); акцизний податок на ввезені товари зріс на 3,0 млрд грн, або на 79,8 %, в той час як «внутрішній» акциз – на 3,4 млрд грн, або на 45,3 % тощо. До того ж девальвація гривні продовжує надалі «допомагати» наповнювати бюджет: обсяг ввізного мита збільшився майже втричі порівняно з попереднім роком.

Ще однією прикметною рисою виконання бюджету у квітні 2015 року стало перерахування майже 10 млрд грн Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

- **Видатки зведеного бюджету** за січень – квітень 2015 року становили 178,8 млрд грн, що на 15,5 %, або на 20,0 млрд грн, більше за відповідний показник 2014 року. За квітень 2015 року видатки склались у сумі 52,7 млрд грн, що на 22,5 %, або на 9,7 млрд грн, більше за відповідний показник 2014 року.

При цьому відбулося збільшення обсягів видатків зведеного бюджету майже за всіма статтями функціональної класифікації видатків.

Найбільше (порівняно з квітнем 2014 року – у 2,9 раза) зросли видатки на оборону. Вони досягли 3,9 млрд грн. Значно збільшилися (у 1,9 раза) видатки на охорону навколишнього природного середовища. Зросли також видатки на духовний та фізичний розвиток (25,5 %), економічну діяльність (19,5 %), громадський порядок, безпеку та судову владу (15,5 %), освіту (12,9 %), охорону здоров'я (7,0 %), загальнодержавні функції (5,7 %), соціальний захист та соціальне забезпечення (0,9 %).

Зменшилися видатки на житлово-комунальне господарство – 54,1 %,

- **Видатки Державного бюджету України** за січень – квітень 2015 року виконано у сумі 153,3 млрд грн, що на 20,4 %, або на 26,0 млрд грн, більше показника минулого року. За квітень 2015 року їх виконано у сумі 44,5 млрд грн, що на 29,4 % більше показника минулого року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з квітнем 2014 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції, без урахування видатків на обслуговування державного боргу, збільшилися на 1,7 % та становили 1,4 млрд грн. Видатки на обслуговування державного боргу становили 7,8 млрд грн, вони збільшилися порівняно з відповідним періодом минулого року у 2,1 раза;
- видатки на оборону збільшилися в 2,9 раза та склали 3,9 млрд грн;
- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 15,4 % та становили 3,5 млрд грн;
- видатки на економічну діяльність зменшилися на 0,7 % та склали 2,3 млрд грн;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища збільшилися в 2,2 раза та склали 416,5 млн грн;
- видатки на охорону здоров'я зменшилися на 6,3 % та склали 531,2 млн грн;
- видатки на духовний та фізичний розвиток збільшилися на 61,3 % та склали 1,4 млрд грн;
- видатки на освіту збільшилися на 2,3 % та склали 2,3 млрд грн;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення зменшилися на 1,3 %, їх обсяг становив 8,1 млрд грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано 1,7 млрд грн, що на 9,1 % менше, ніж у відповідному періоді 2014 року.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за квітень поточного року склали 234,0 млн грн., ураховуючи надходження до загального фонду державного бюджету обсягом 178,6 млн грн;

За квітень 2015 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 1,1 млрд грн.

- У квітні поточного року спостерігався **профіцит** державного бюджету у розмірі 4,0 млрд грн.
- У квітні 2015 року **погашення основної суми боргу державного бюджету** становило 22,6 млрд грн. Погашення внутрішнього боргу дорівнювало 19,3 млрд грн, зовнішнього боргу – 3,3 млрд грн. **Державні запозичення** на фінансування **дефіциту державного бюджету** були здійснені в обсязі 24,1 млрд грн. На внутрішньому ринку було залучено 13,6 млрд грн. Від зовнішніх джерел надійшло 10,5 млрд грн, крім того, до спеціального фонду запозичень надійшло 840,0 млн грн на фінансування спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку. Також було здійснено випуск облігацій внутрішньої державної позики на суму 13,6 млрд грн на:
 - збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України», відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.01.2015р. № 13 і ст. 19 Закону про державний бюджет на 2015 рік;
 - додаткову капіталізацію ПАТ АО «Укргазбанк», відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 115 та ст. 16 Закону про державний бюджет на 2015 рік;
 - надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 04.04.2015 № 156 та ст. 17 Закону про державний бюджет України на 2015 рік).
- Від **приватизації державного майна** за квітень 2015 року надійшло до державного бюджету 9,5 млн грн.

- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за січень – квітень 2015 року становив 36,8 млрд грн, що на 14,3 % більше за аналогічний показник 2014 року.

За квітень 2015 року ці надходження становили майже 9,0 млрд грн, що на 9,5 % більше, ніж у попередньому році. Традиційно найбільшим джерелом доходів місцевих бюджетів був податок на доходи фізичних осіб. Його надходження за квітень склали 4,4 млрд грн. Плата за землю надійшла у сумі 1,2 млрд грн.

У регіональному розрізі найбільший темп приросту доходів спостерігався у Волинській області, де він склав 46,4 % щодо відповідного показника 2014 року. Зменшення показників було зафіксовано у 2-х регіонах – Луганській та Донецькій областях (–53,2% та –43,4 % відповідно).

- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у січні – квітні 2015 року становили 73,5 млрд грн, що на 5,5 % більше за відповідний показник 2014 року.

У квітні 2015 року видатки зросли на 9,7 % щодо показника квітня минулого року та становили майже 21,0 млрд грн. Найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовувалося на освіту, соціальний захист та соціальне забезпечення, охорону здоров'я. У квітні 2015 року їх обсяги становили, відповідно, 7,1 млрд грн (або 33,9 % усіх видатків місцевих бюджетів), 5,6 млрд грн (або 26,7 %) та 4,6 млрд грн (або 21,8 %).

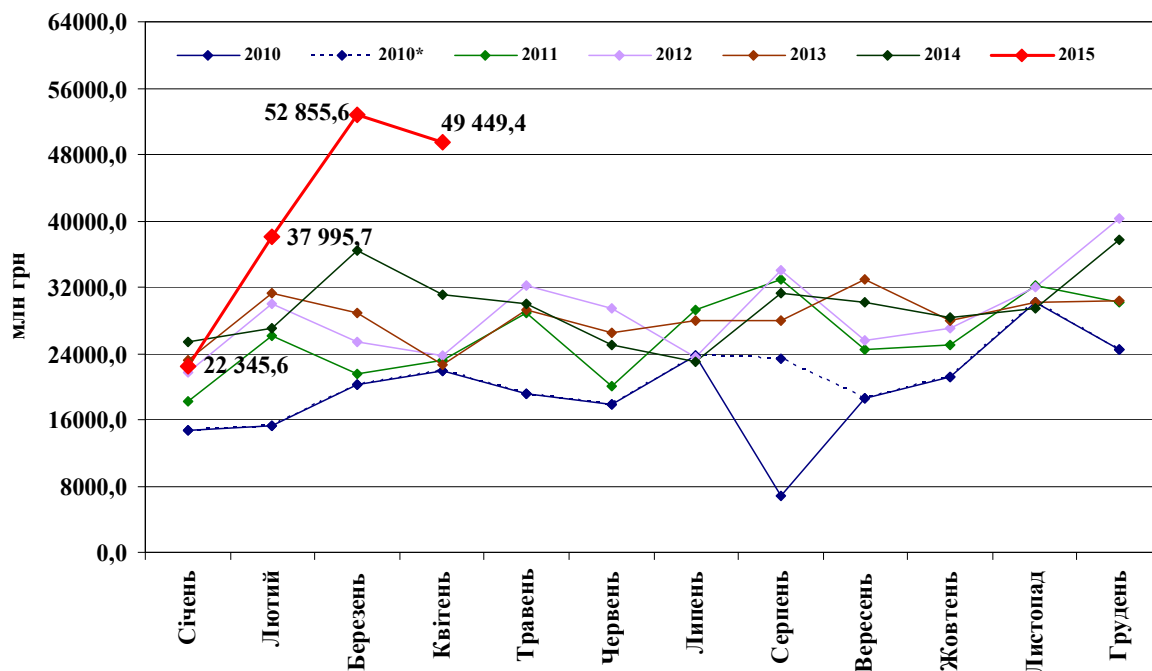
У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Сумській області, де обсяг видатків збільшився на 32,5 % щодо відповідного показника 2014 року. Водночас у двох регіонах відбулося зменшення обсягів видатків – у Луганській та Донецькій областях скорочення склали 62,1 % і 49,1 % відповідно.

Показники за 2015 рік не є повністю зіставними з аналогічними показниками відповідного періоду 2014 року, оскільки, починаючи з 01.05.2014 року, відсутня офіційна звітність по АР Крим та м. Севастополь.

Доходи державного бюджету

Графік 1

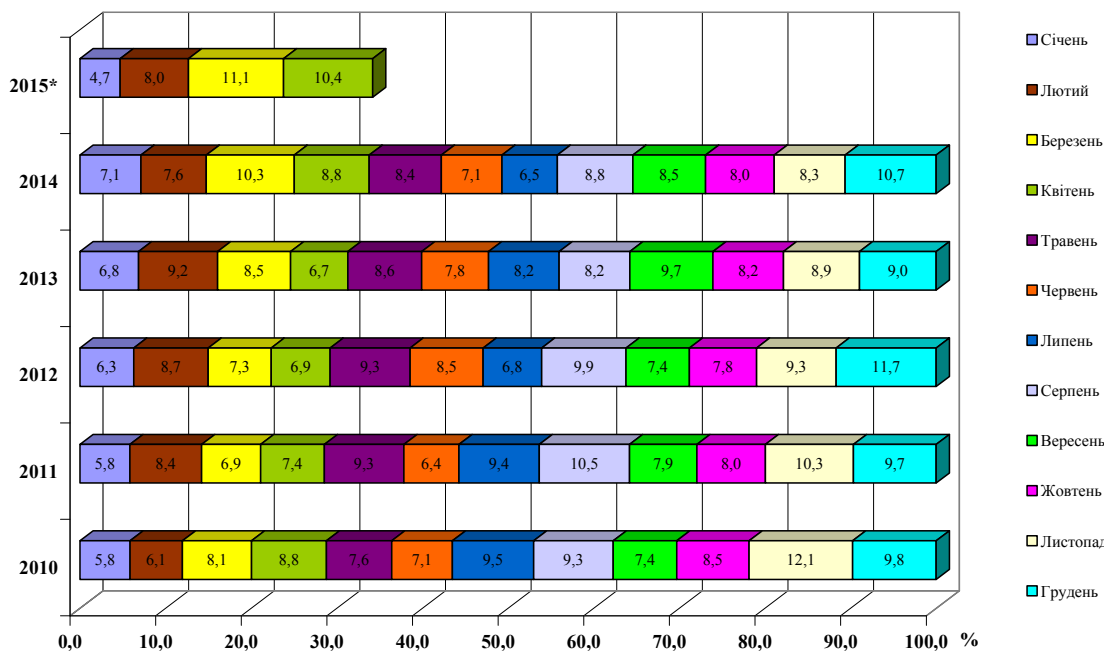
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2010–2015 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд грн.

Діаграма 1

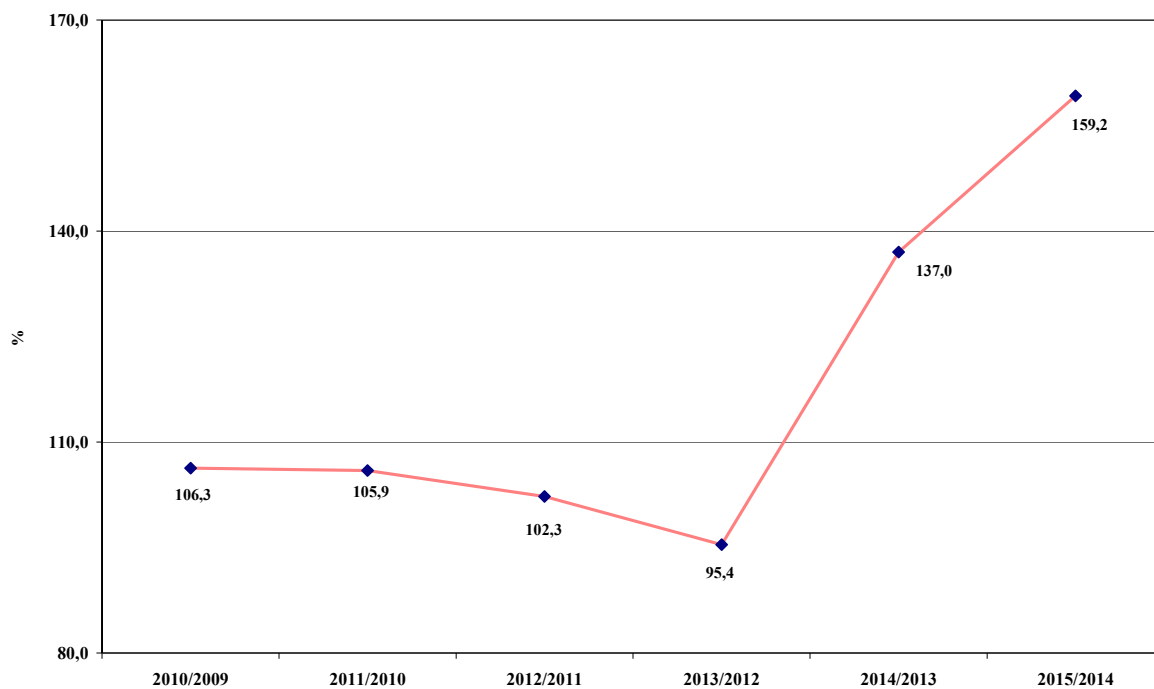
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

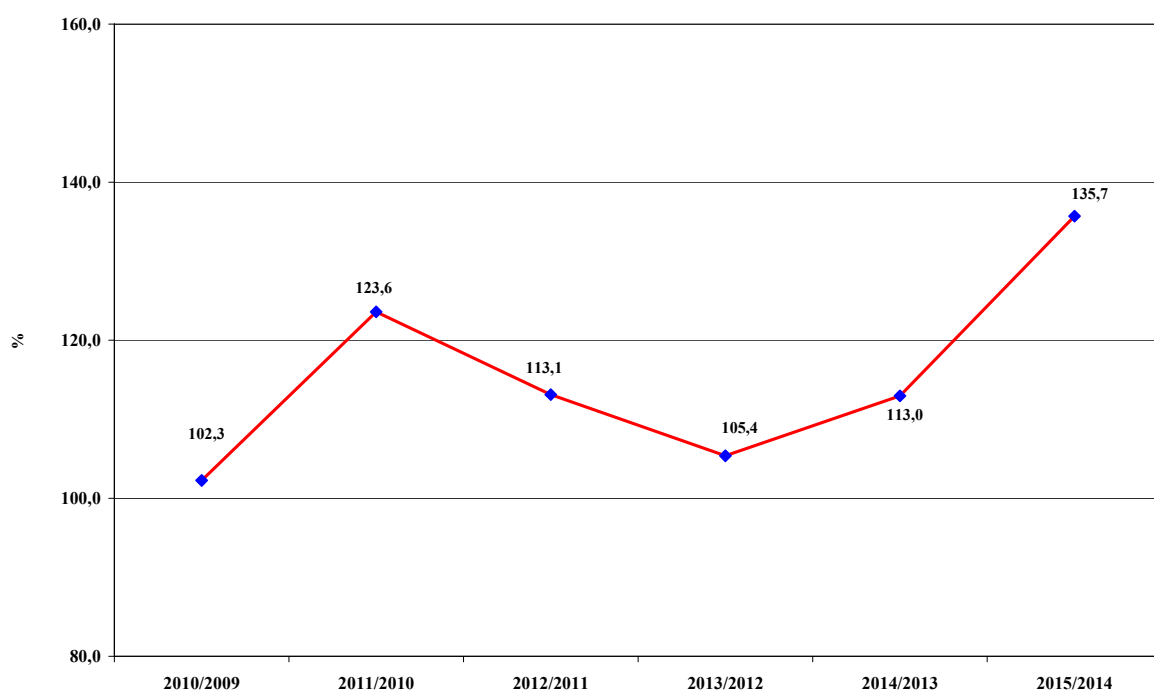
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за квітень 2010–2015 років

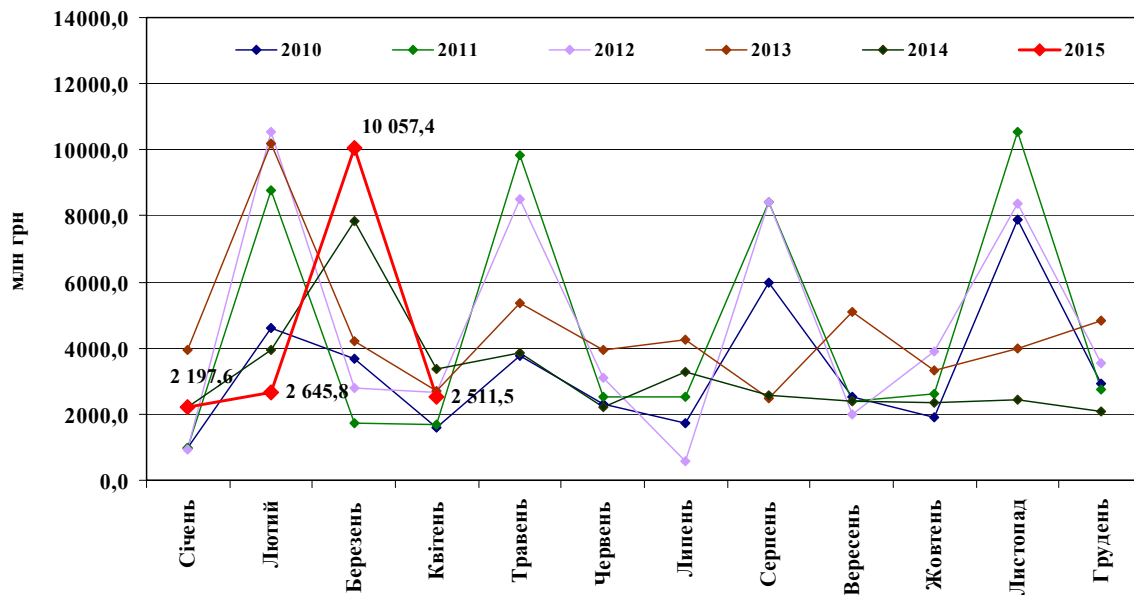
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – квітень 2010–2015 років

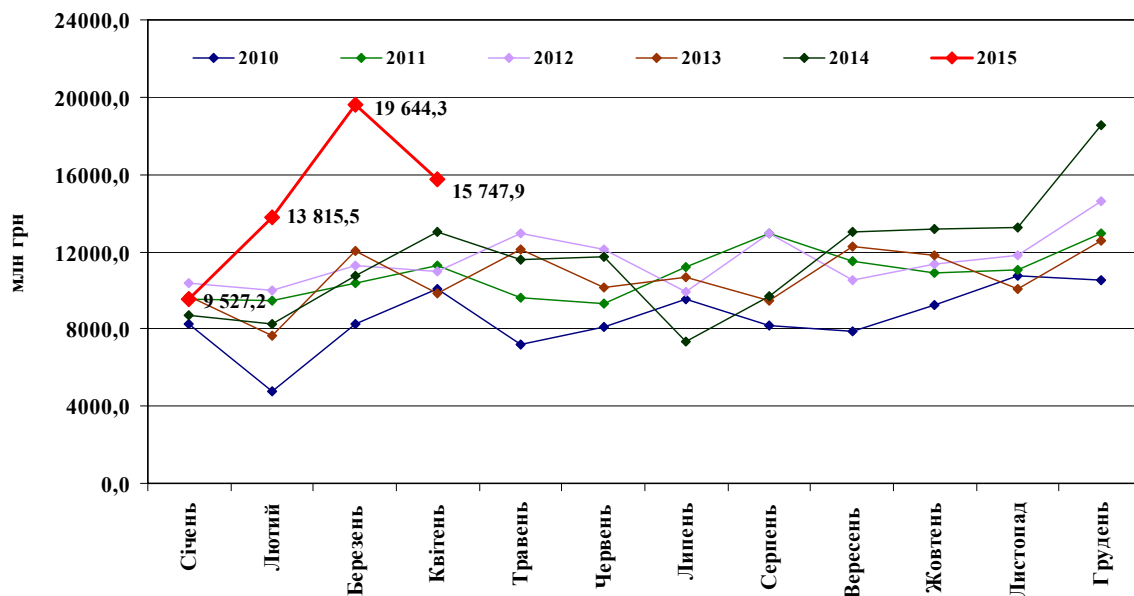
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету у 2010–2015 роках

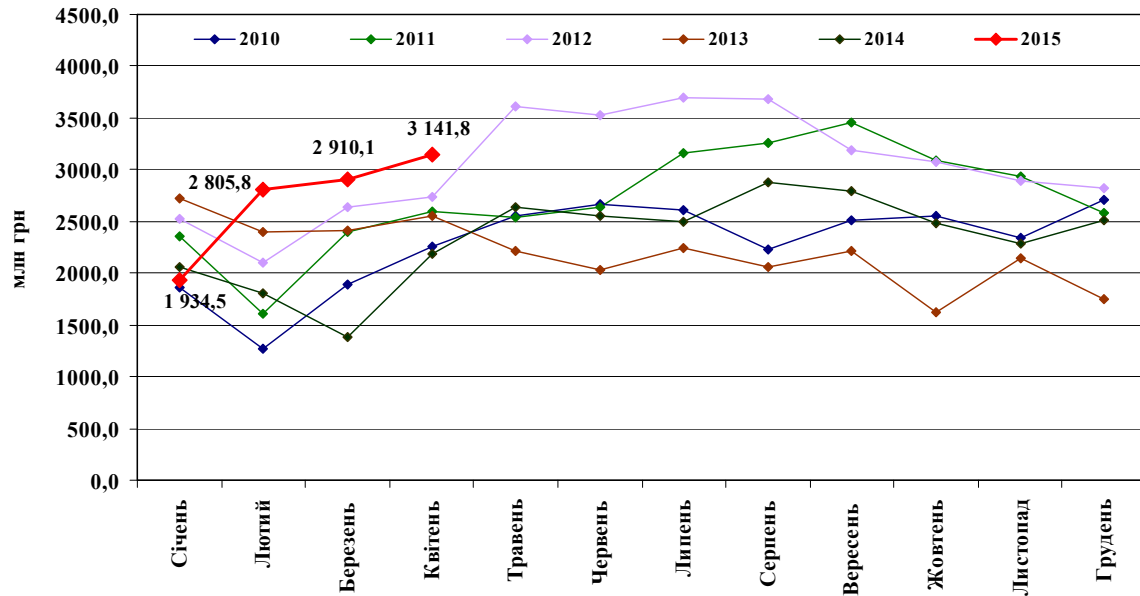
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках

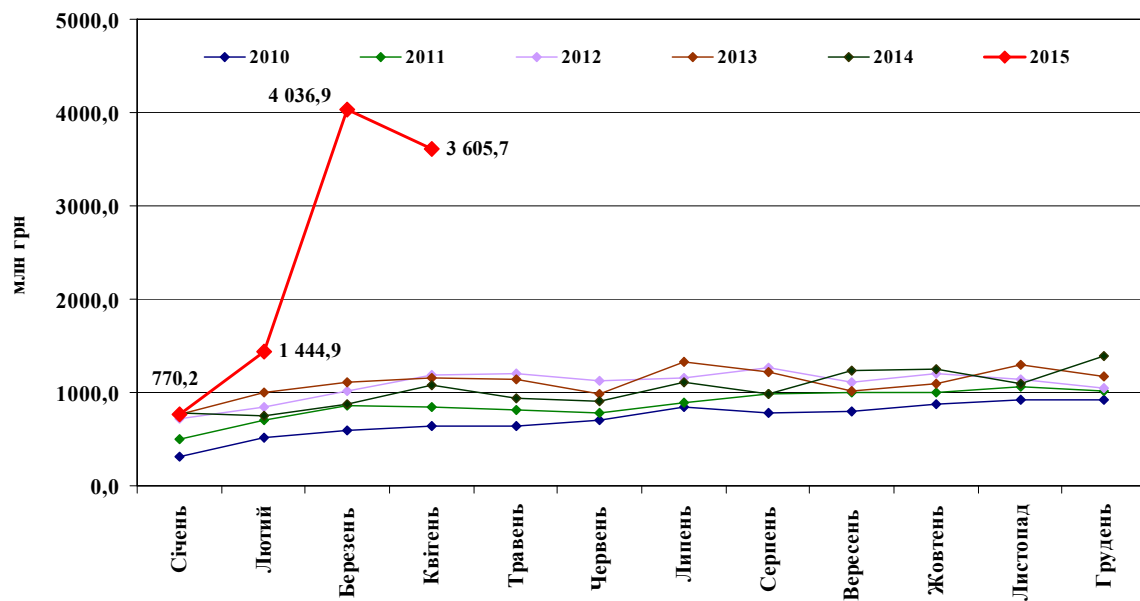
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету у 2010–2015 роках

Графік 7

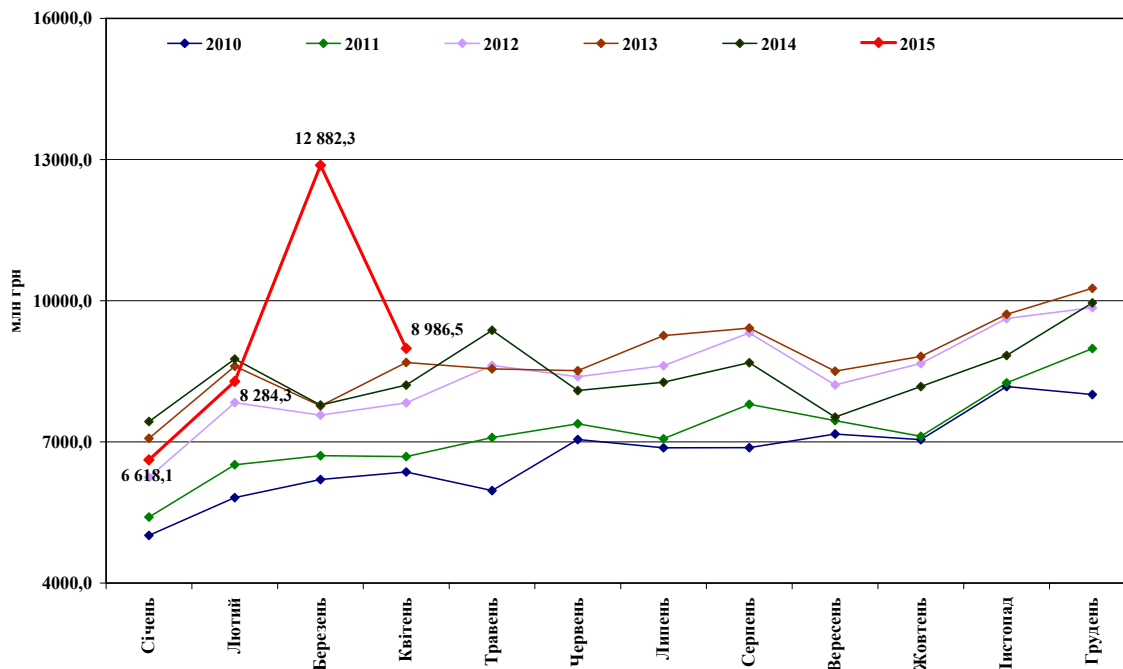
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету у 2010–2015 роках

Доходи місцевих бюджетів

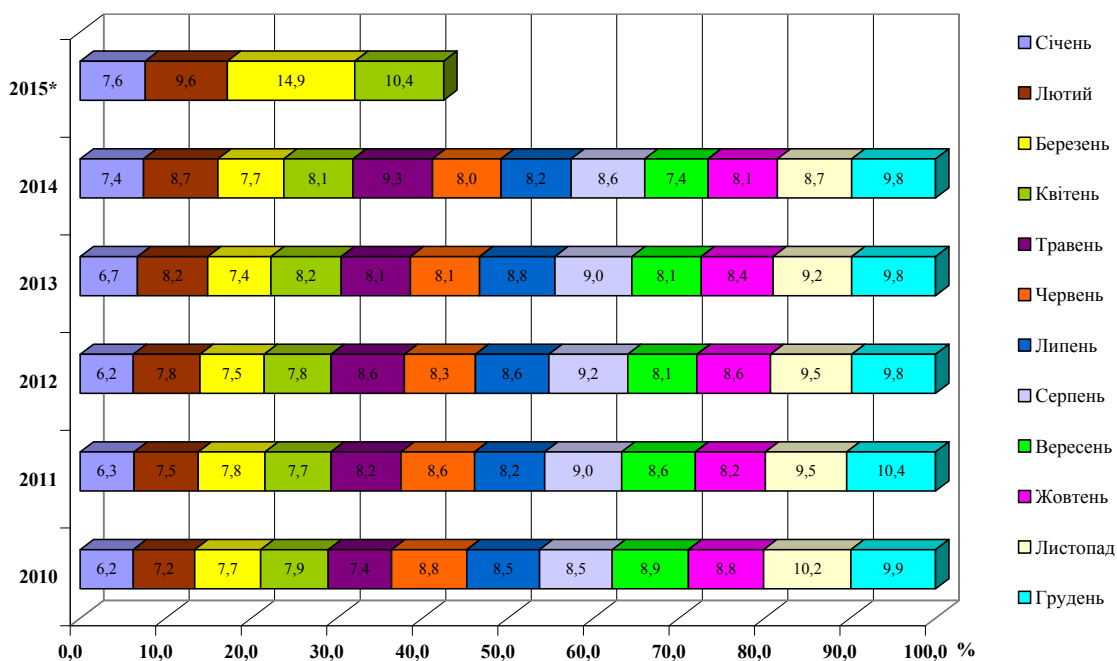
Графік 8

**Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2010–2015 роках**

Діаграма 2

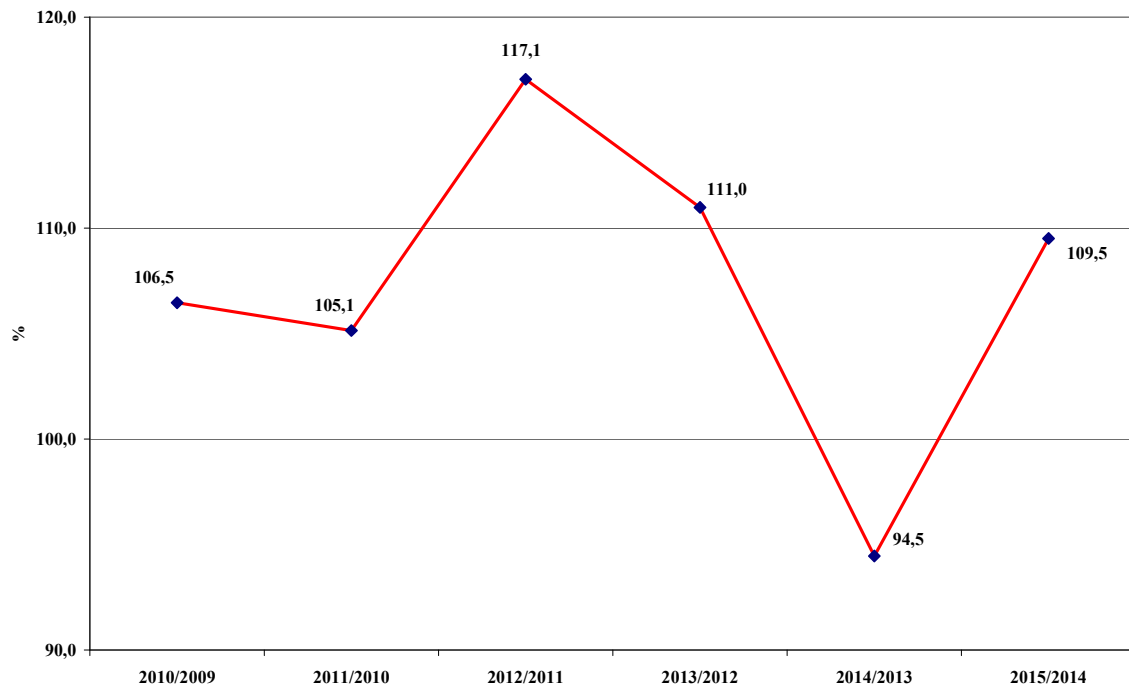
**Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у
річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка доходів визначена щодо показника, передбаченого на рік

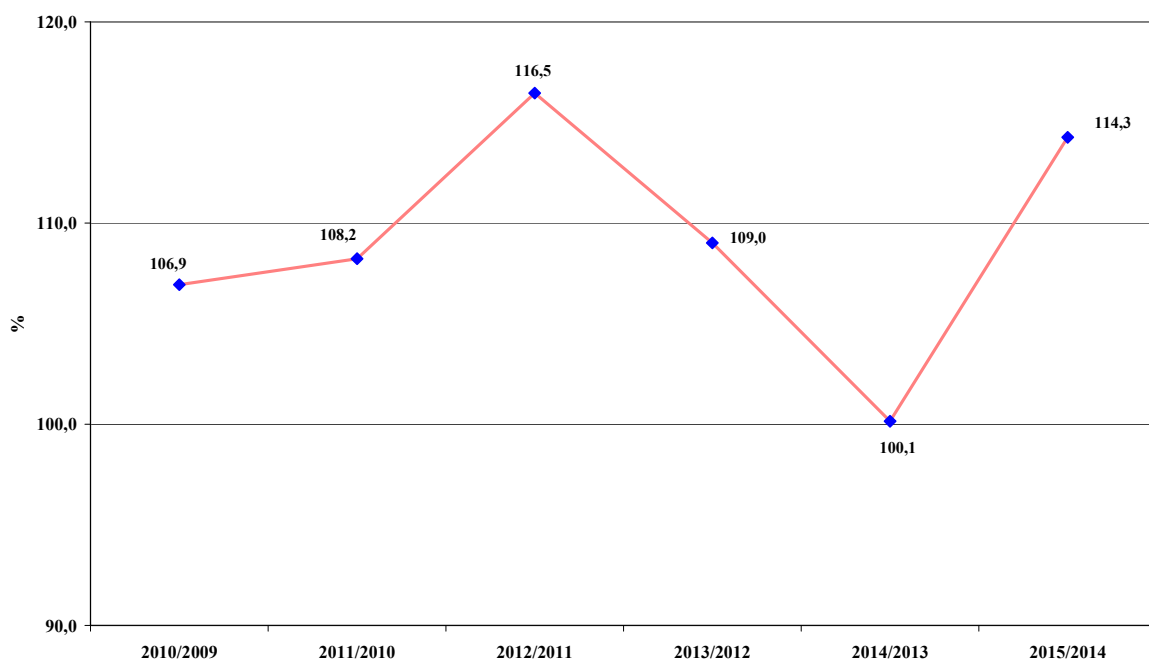
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за квітень 2010–2015 років

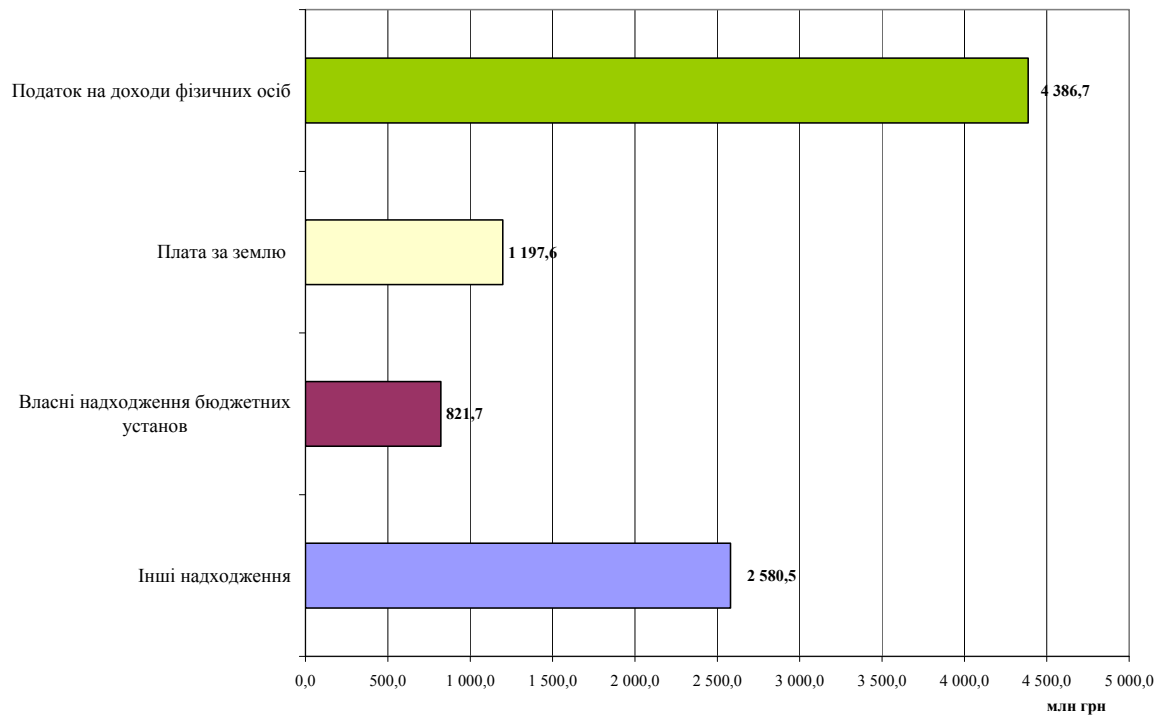
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – квітень 2010–2015 років

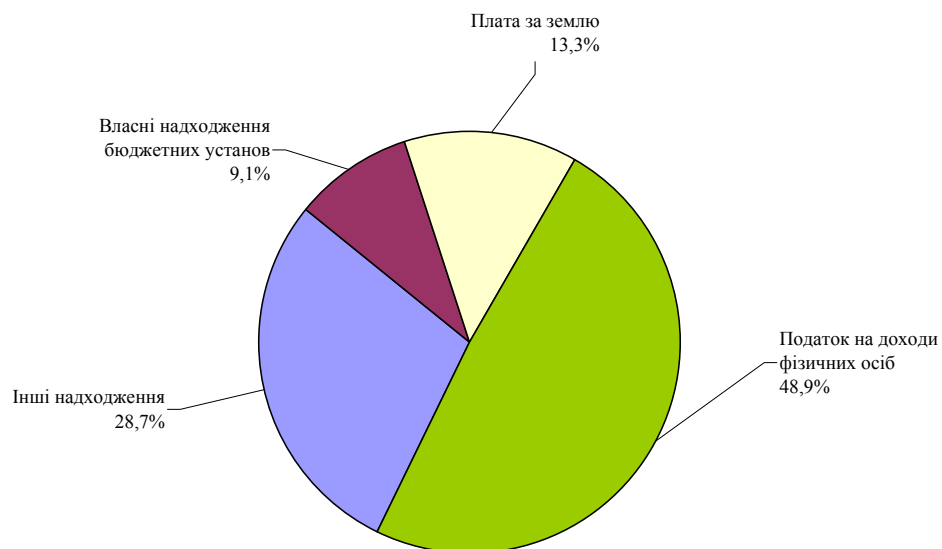
Діаграма 3

Доходи місцевих бюджетів за квітень 2015 року

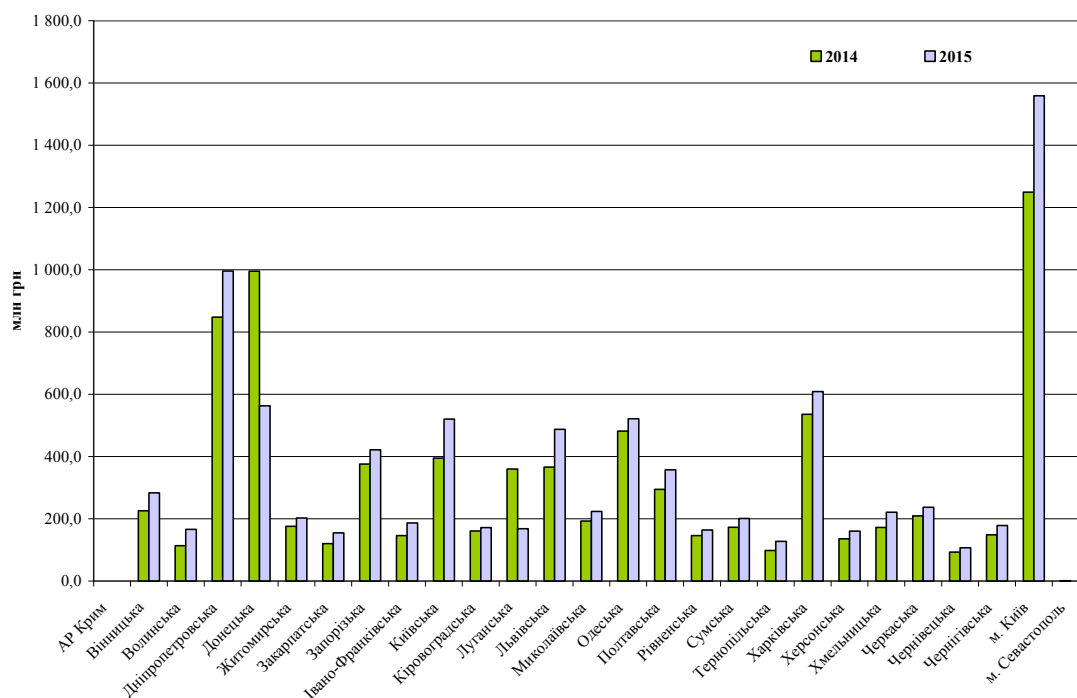
Діаграма 4

Структура доходів місцевих бюджетів за квітень 2015 року

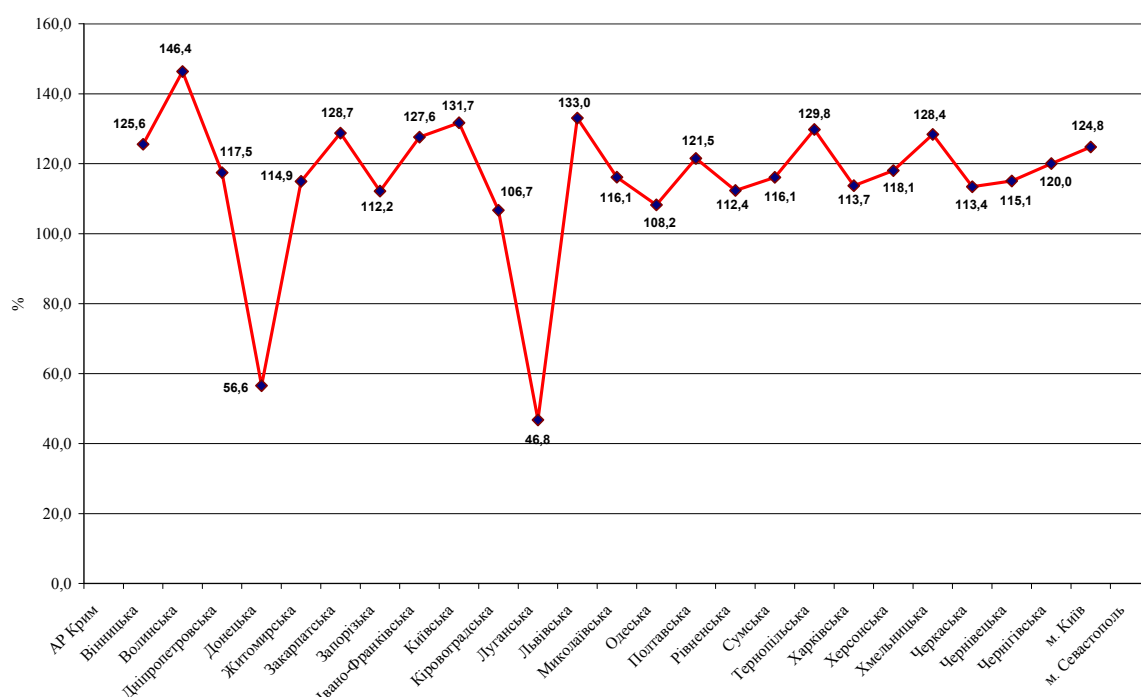
Діаграма 5

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за квітень 2014–2015 років

Графік 11

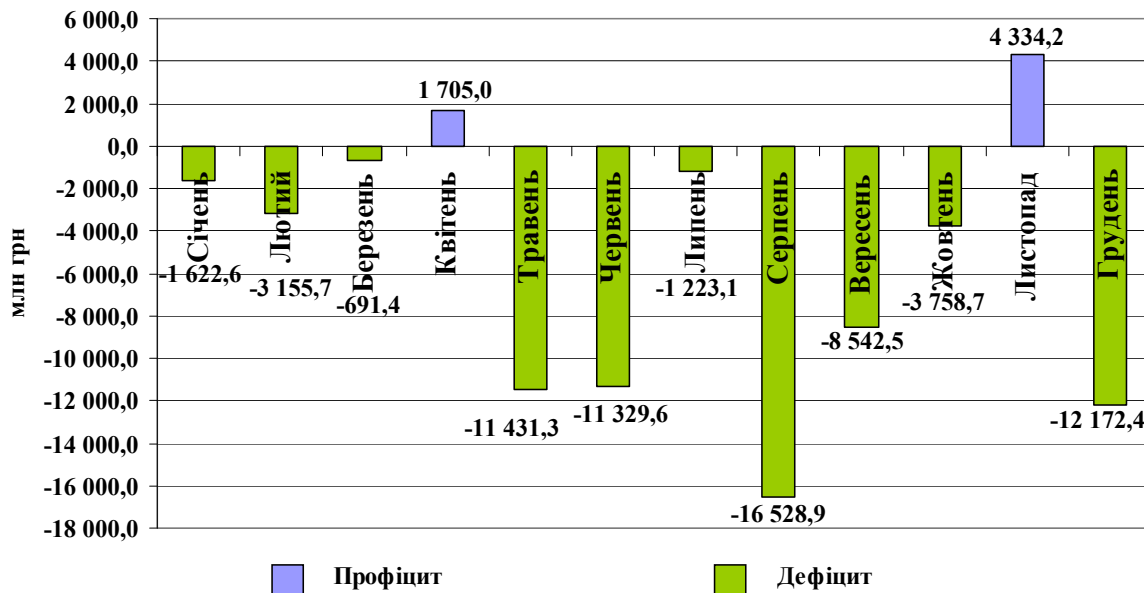
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за квітень 2015 року (щодо відповідного показника попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

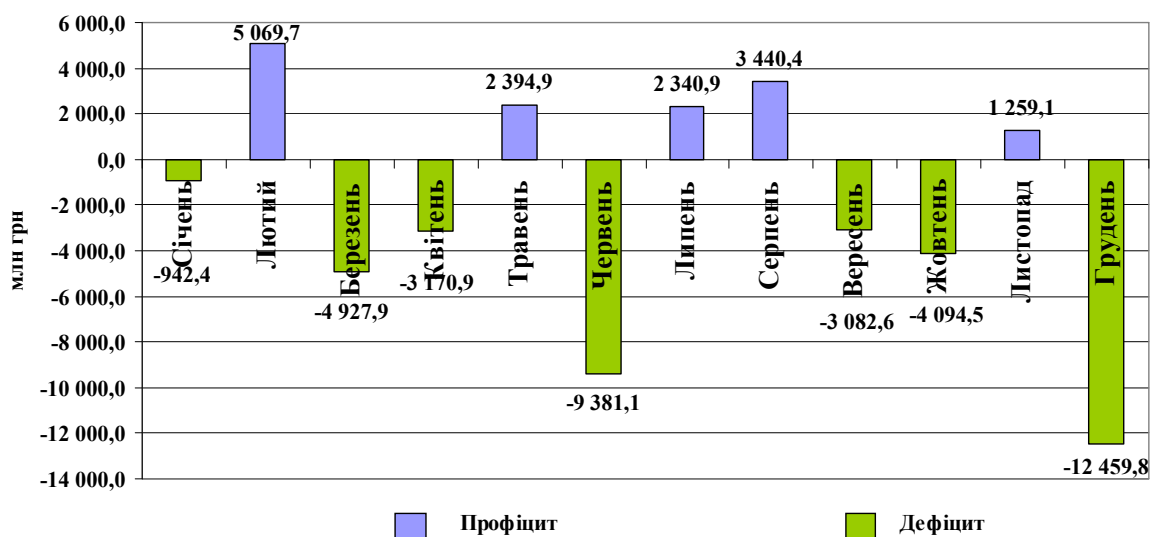
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

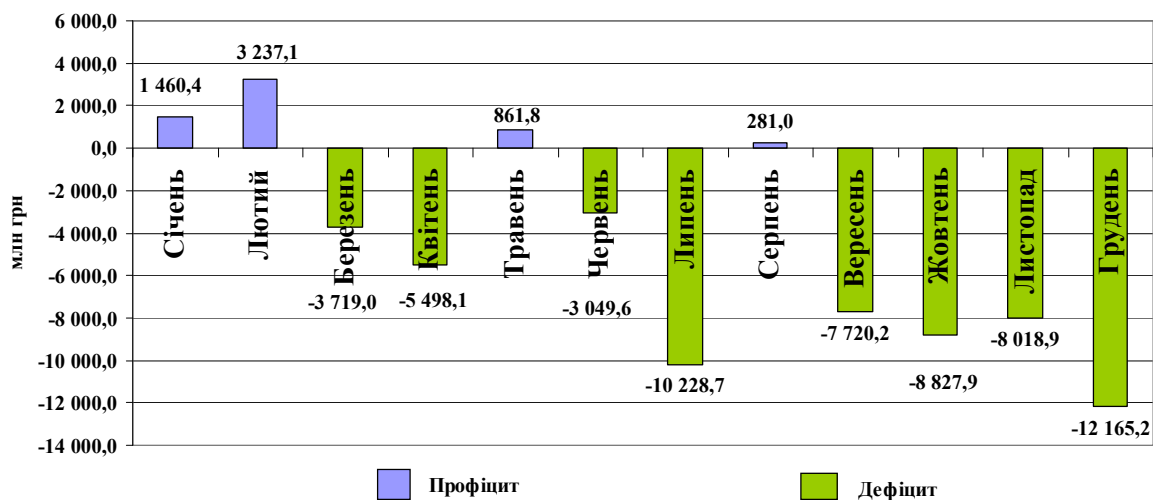
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

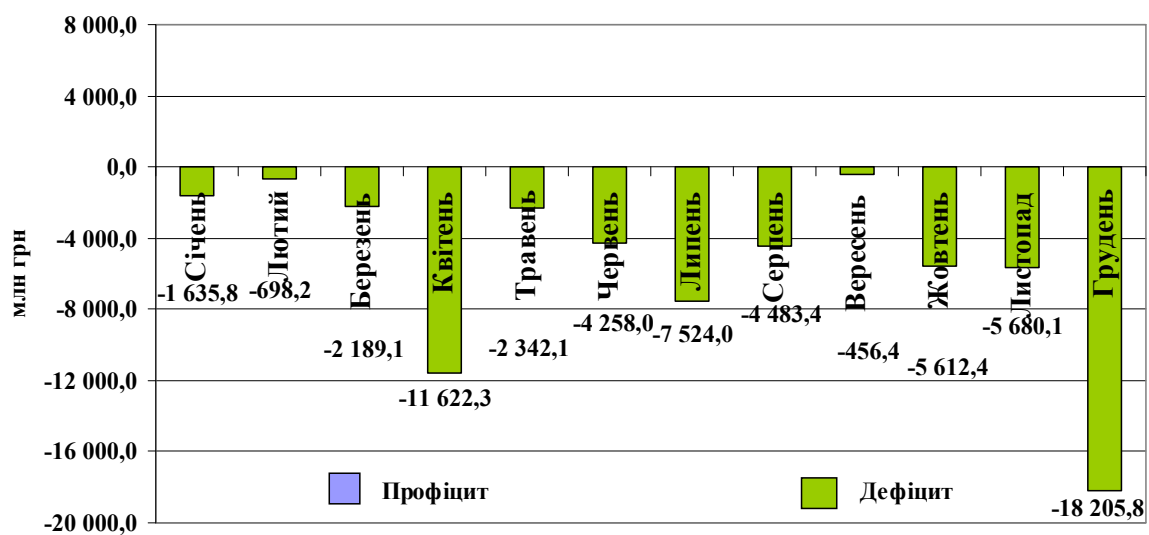
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

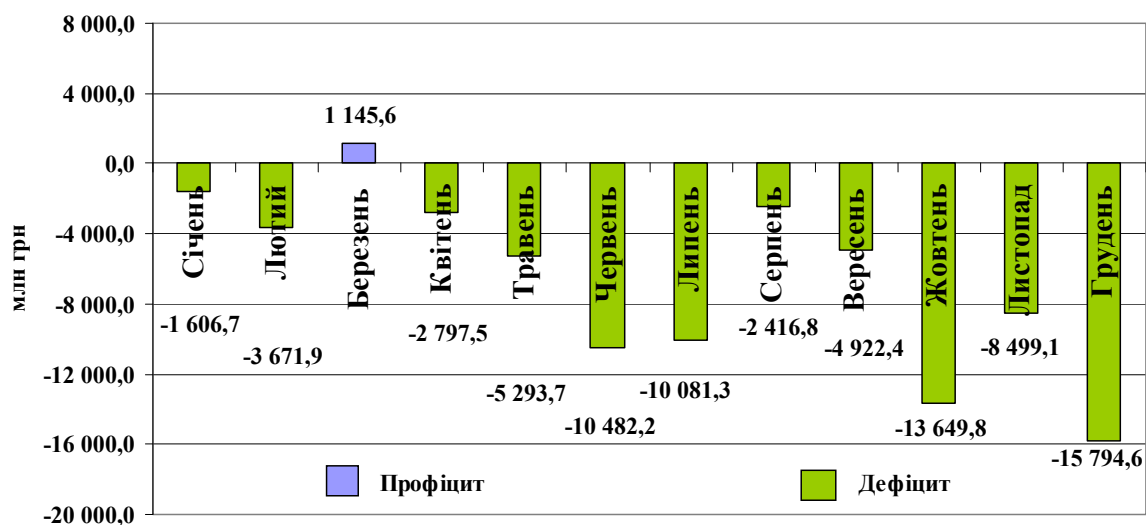
Діаграма 9

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

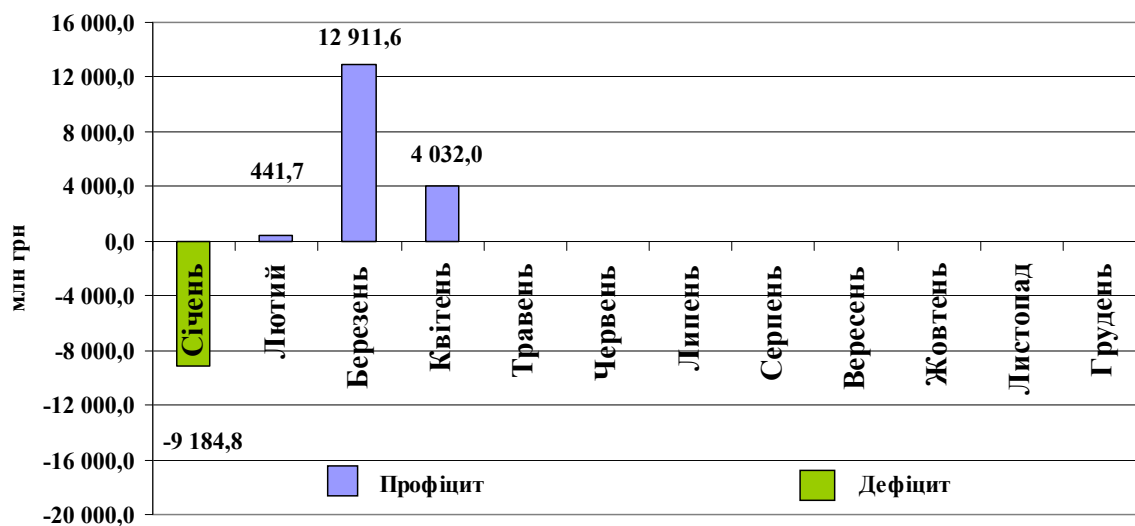
Діаграма 10

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2014 рік

Діаграма 11

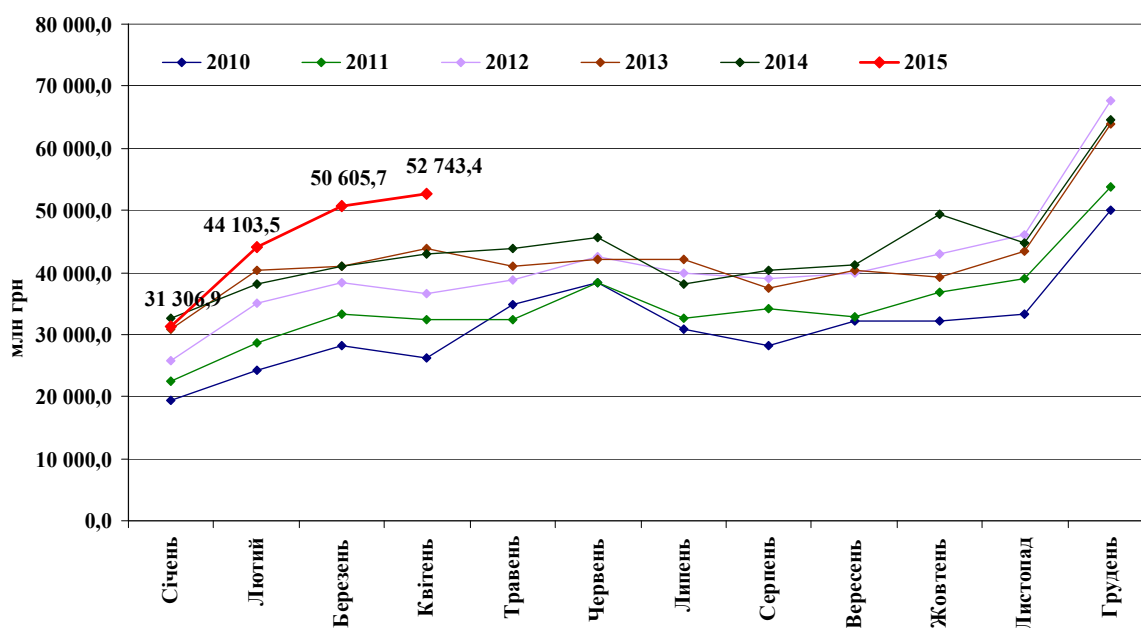
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2015 рік

Видатки зведеного бюджету

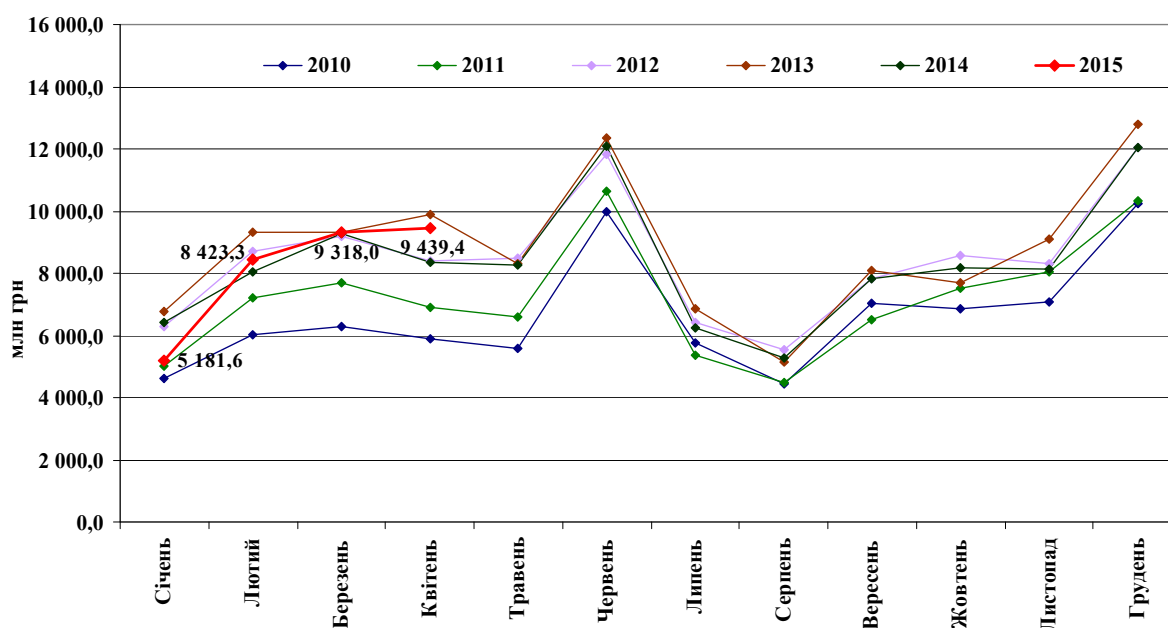
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2010–2015 роки

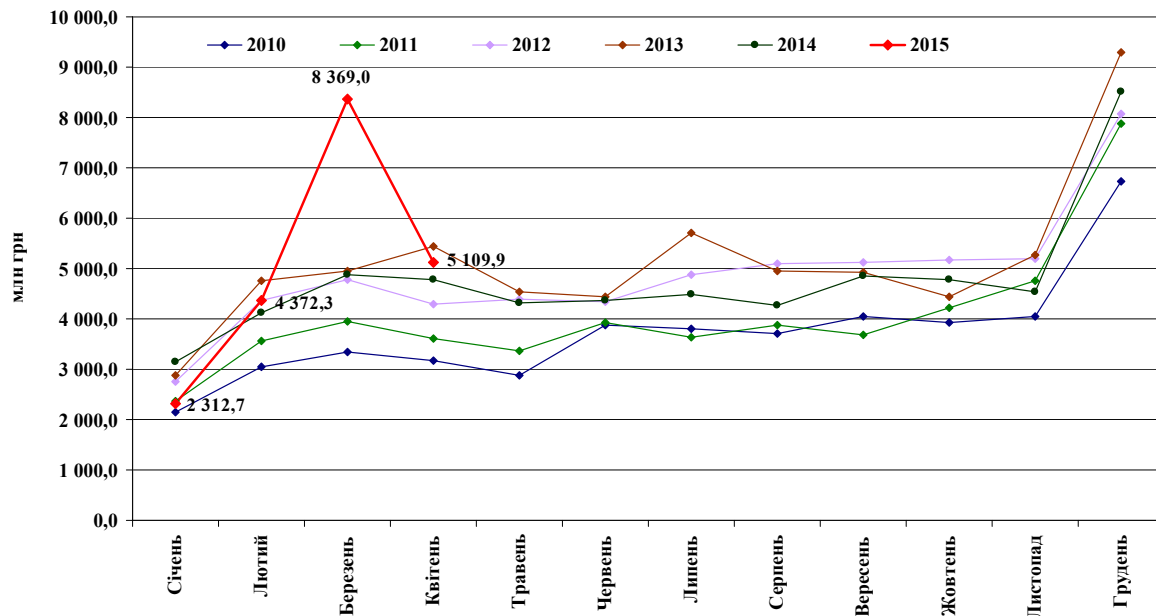
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2010–2015 роки

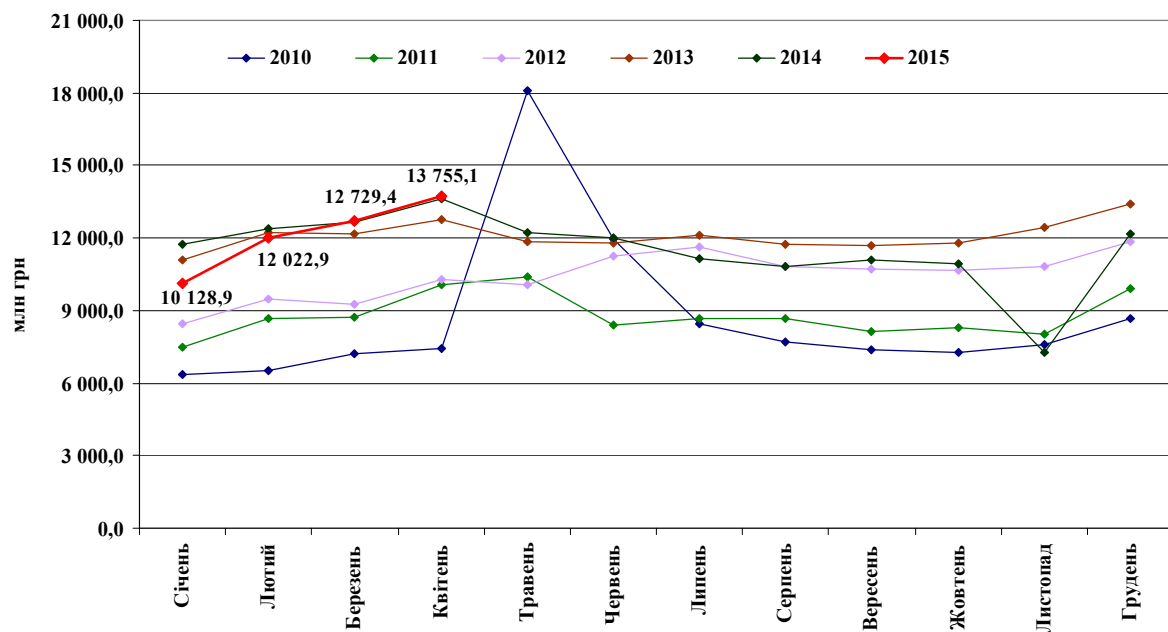
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2010–2015 роки

Графік 15

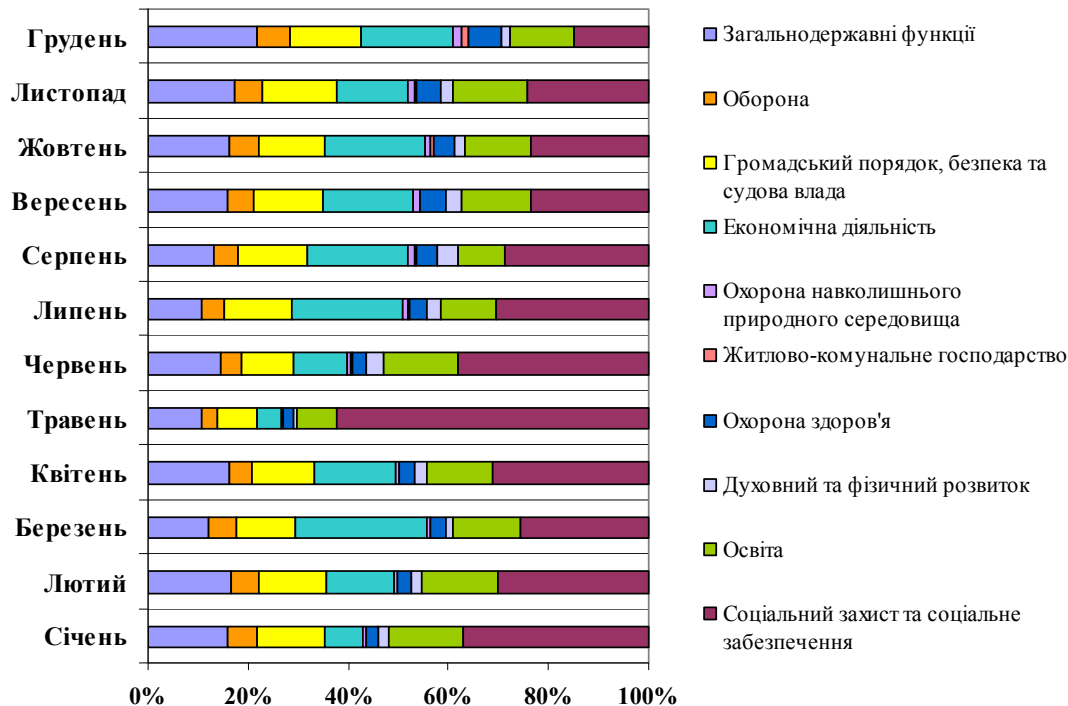
Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2010–2015 роки

Видатки державного бюджету

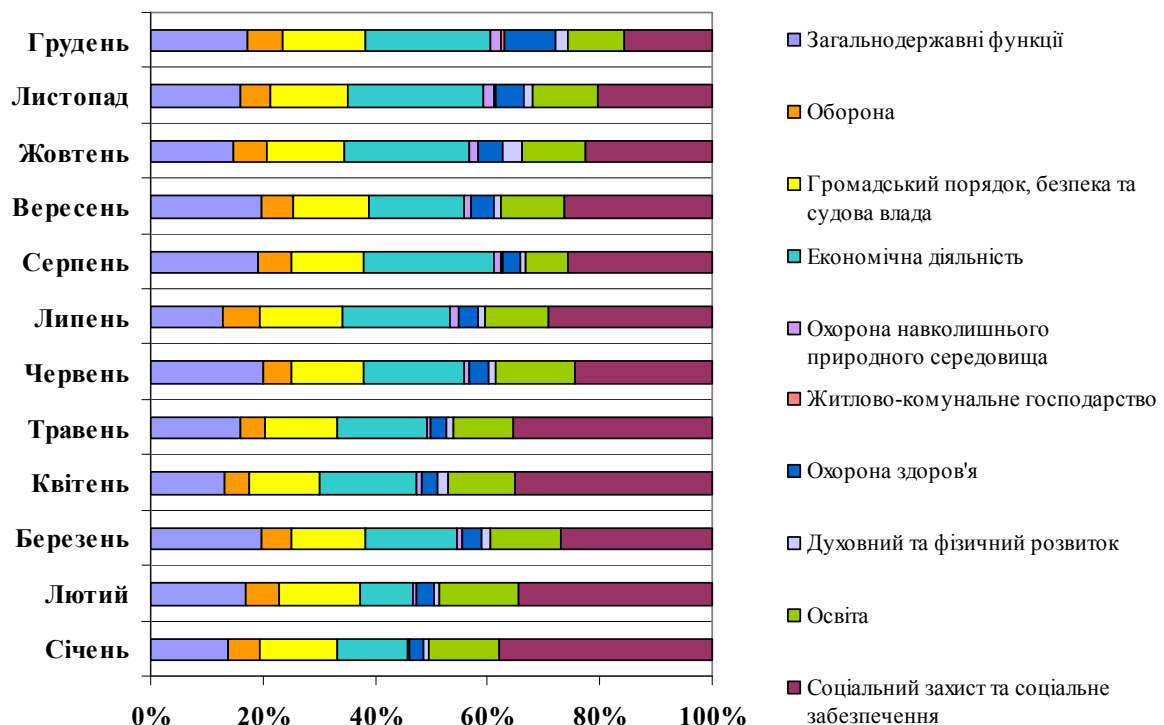
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

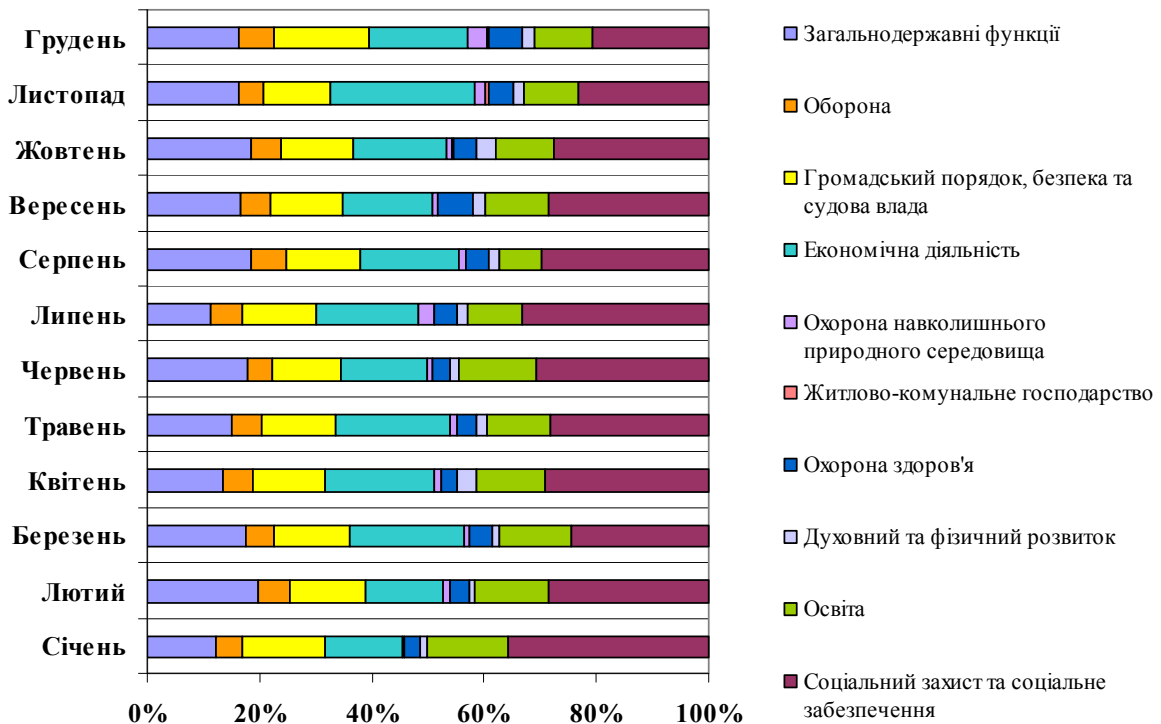
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

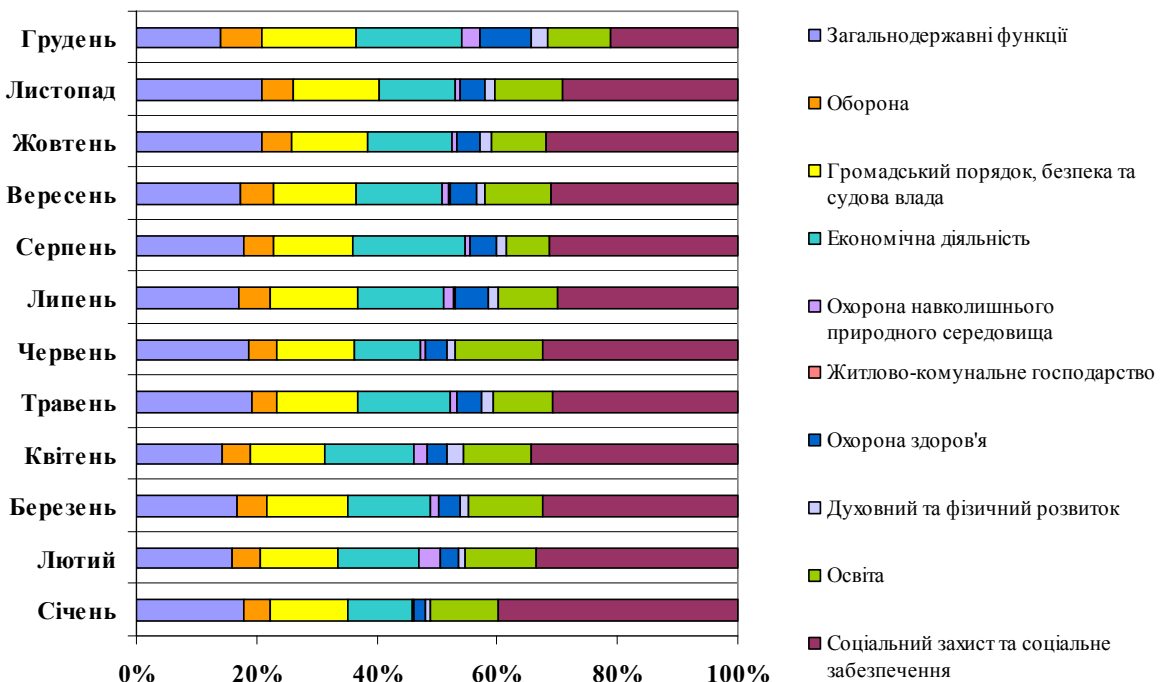
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

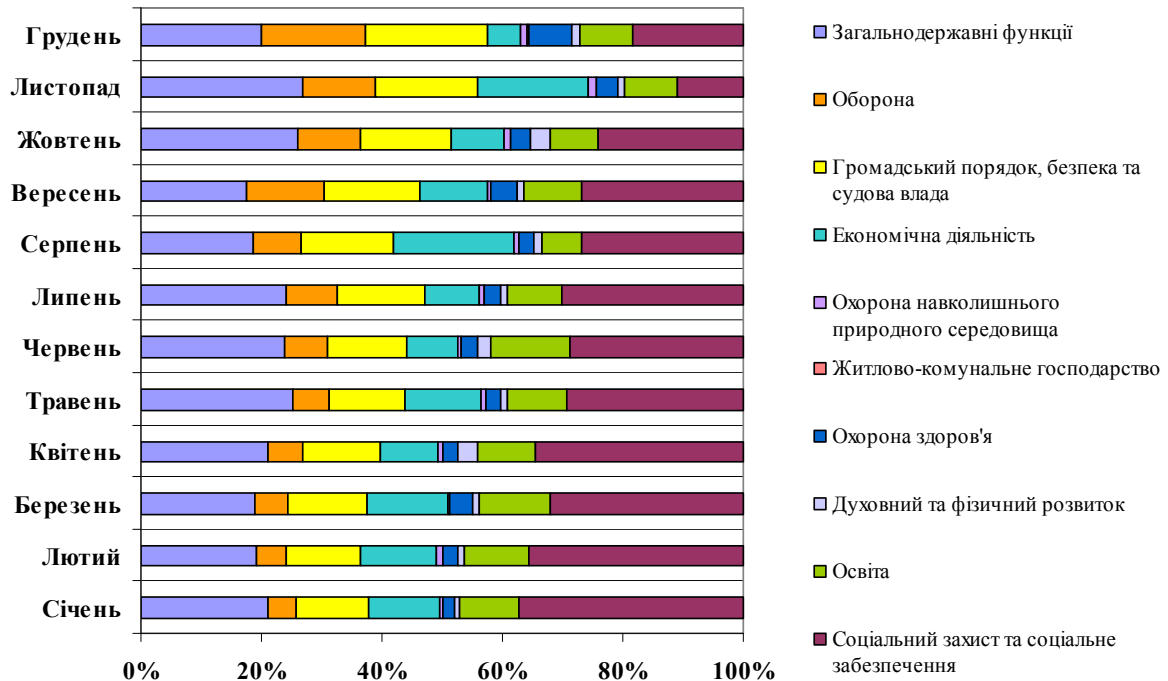
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

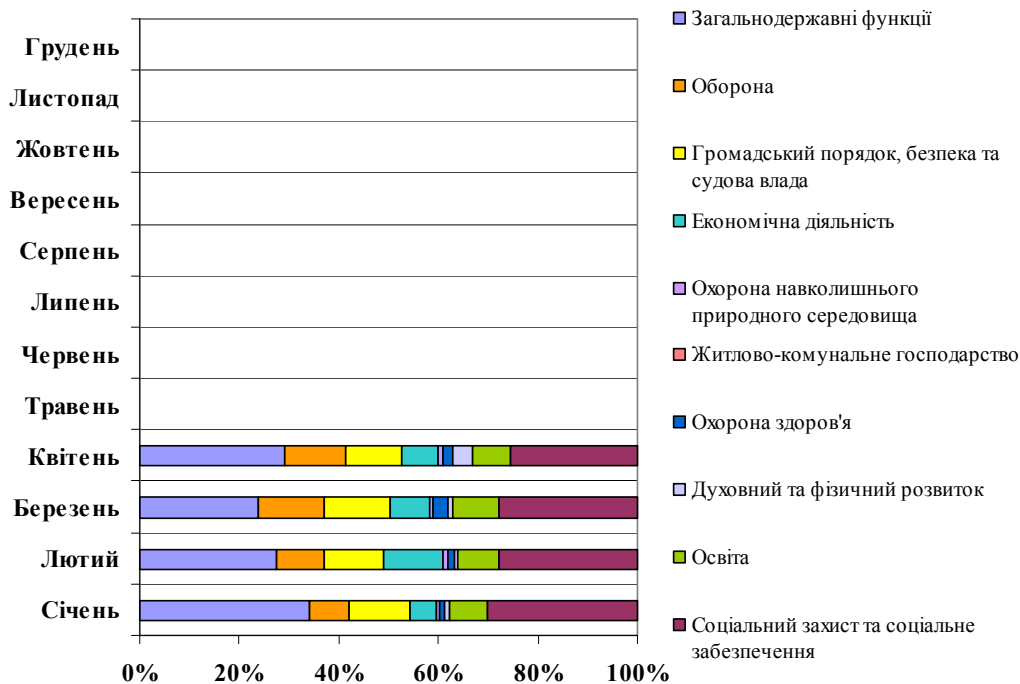
Діаграма 16

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2014 рік

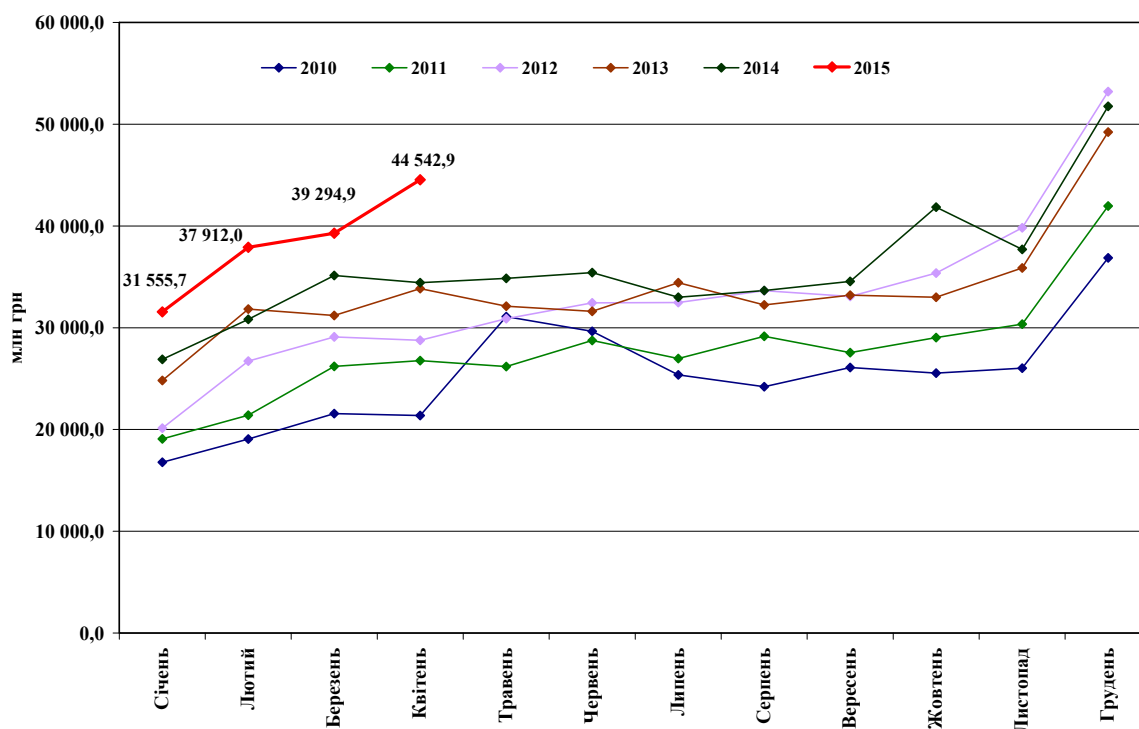
Діаграма 17

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2015 рік

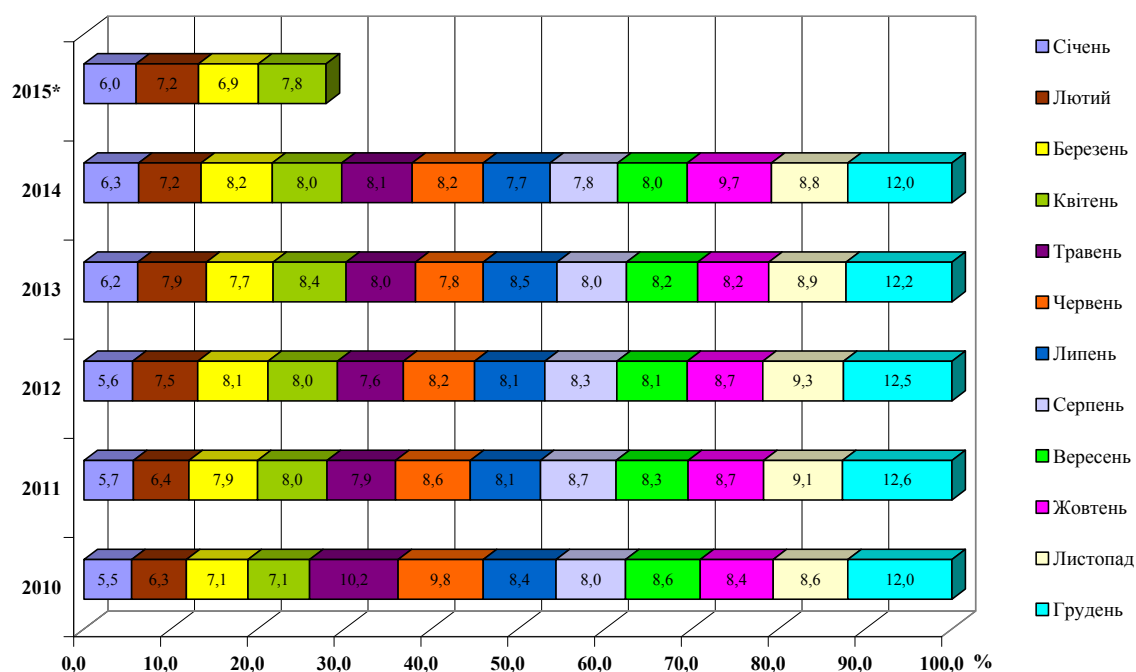
Графік 16

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету за 2010–2015 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 18

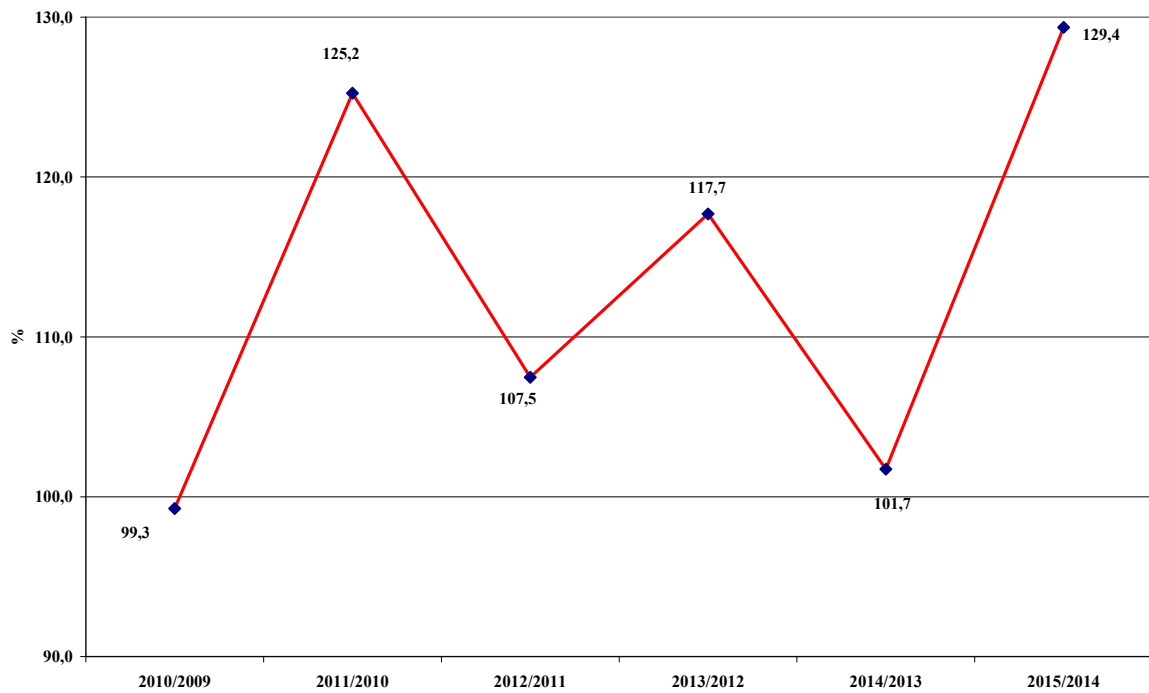
Динаміка часток щомісячних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2010–2015 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

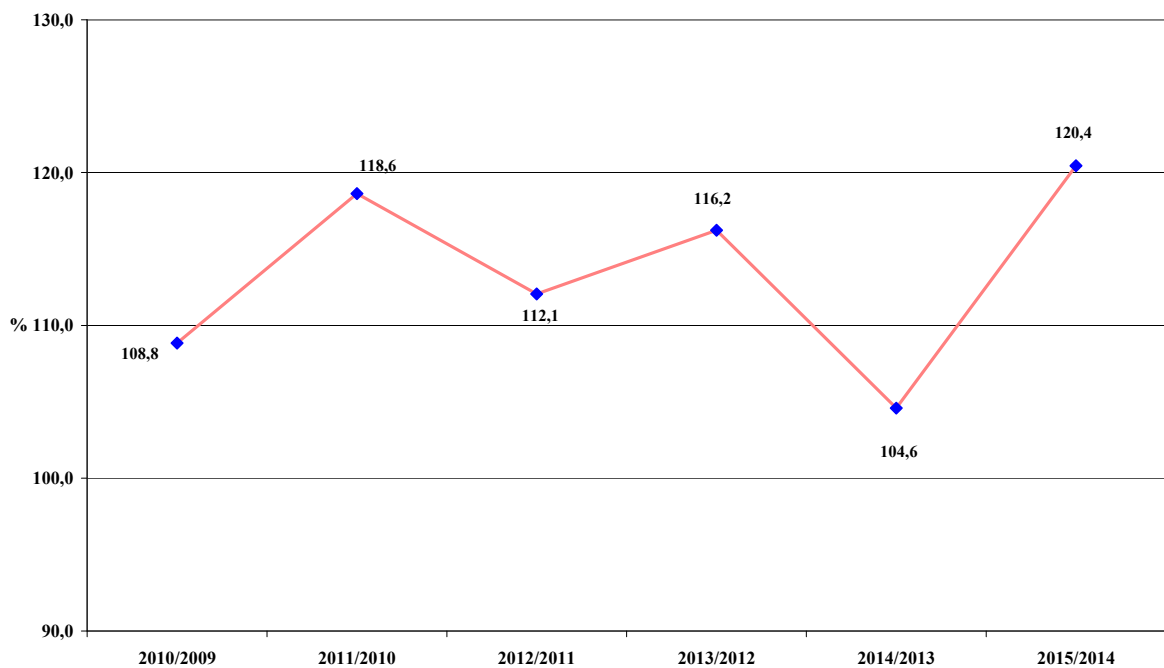
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за квітень 2010–2015 років

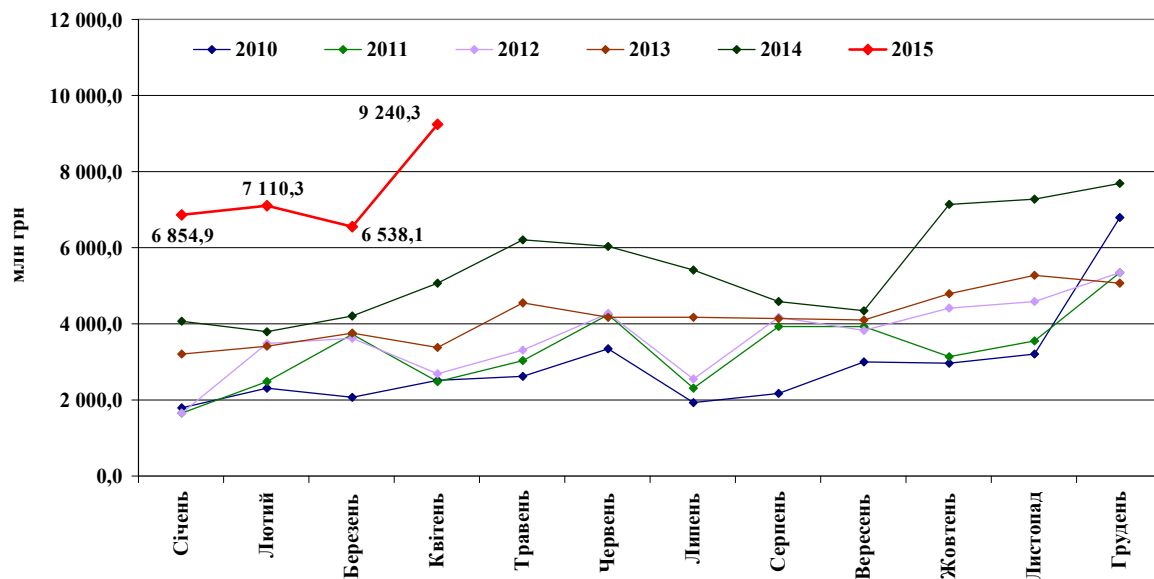
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – квітень 2010–2015 років

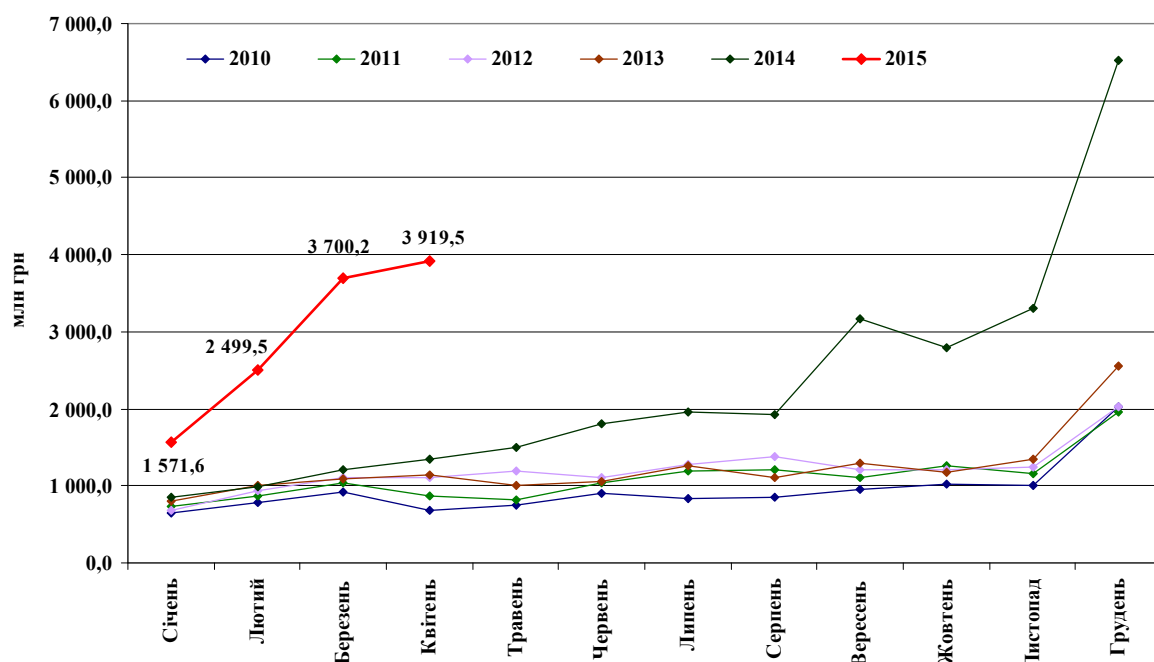
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2010–2015 роки

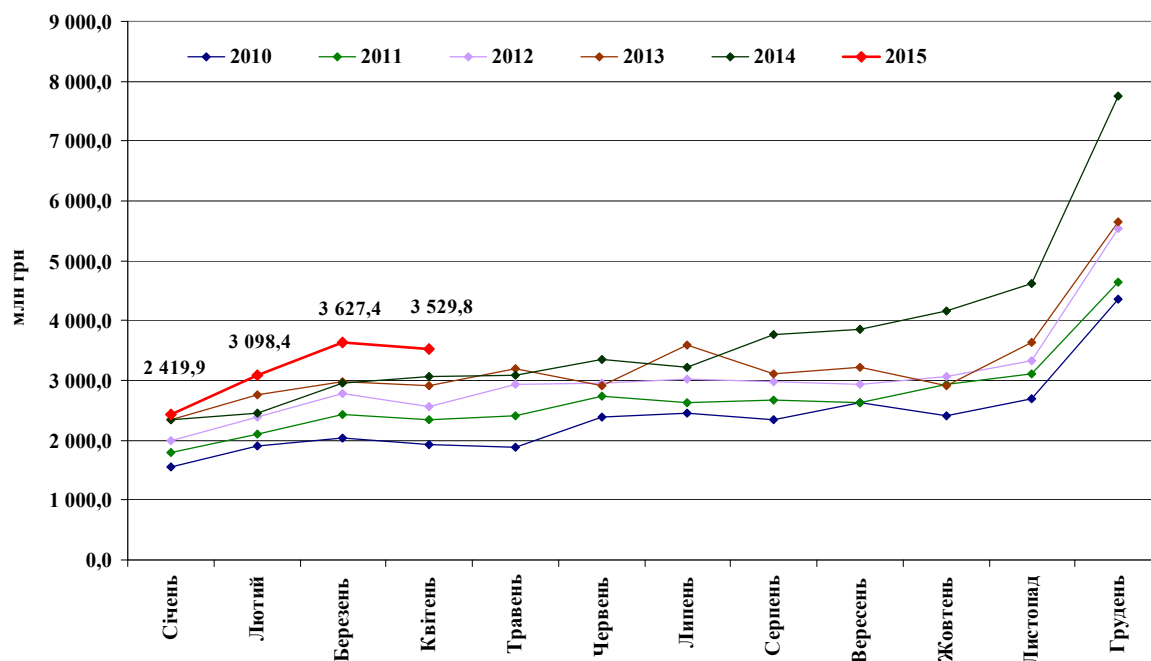
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2010–2015 роки

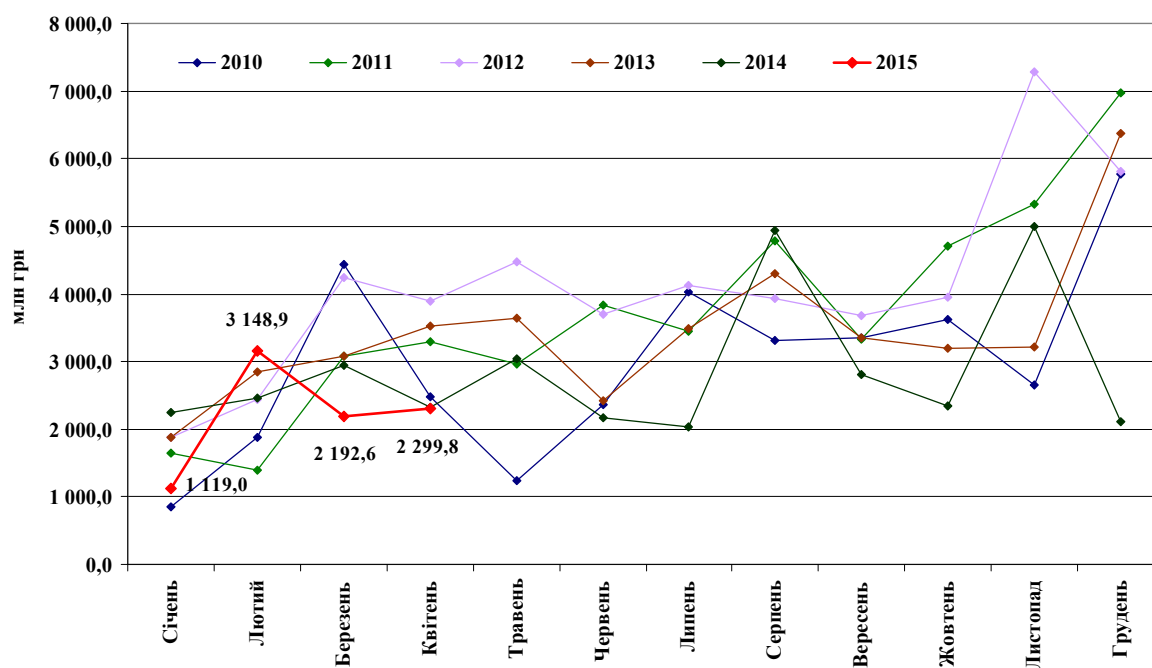
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2010–2015 роки

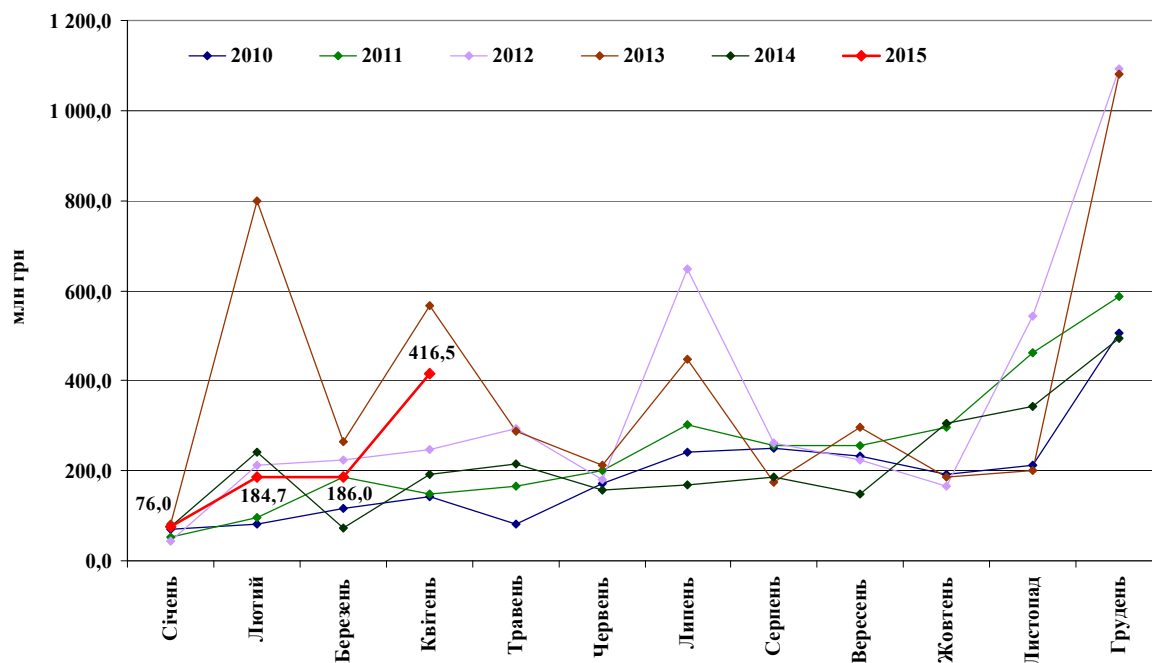
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2010–2015 роки

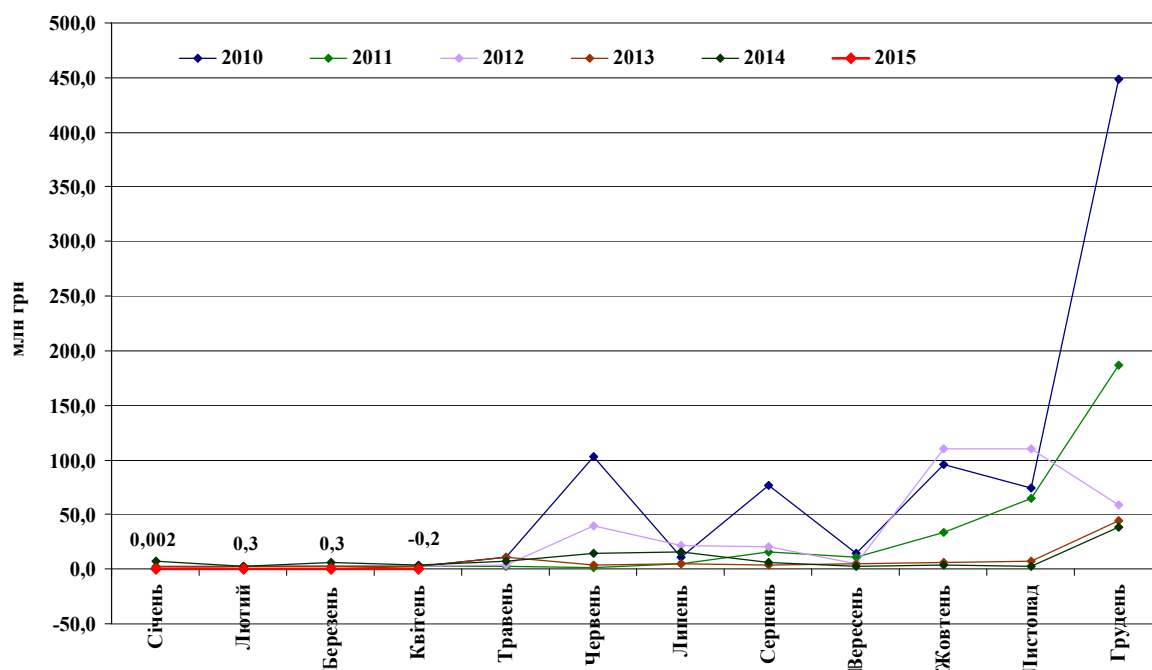
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2010–2015 роки

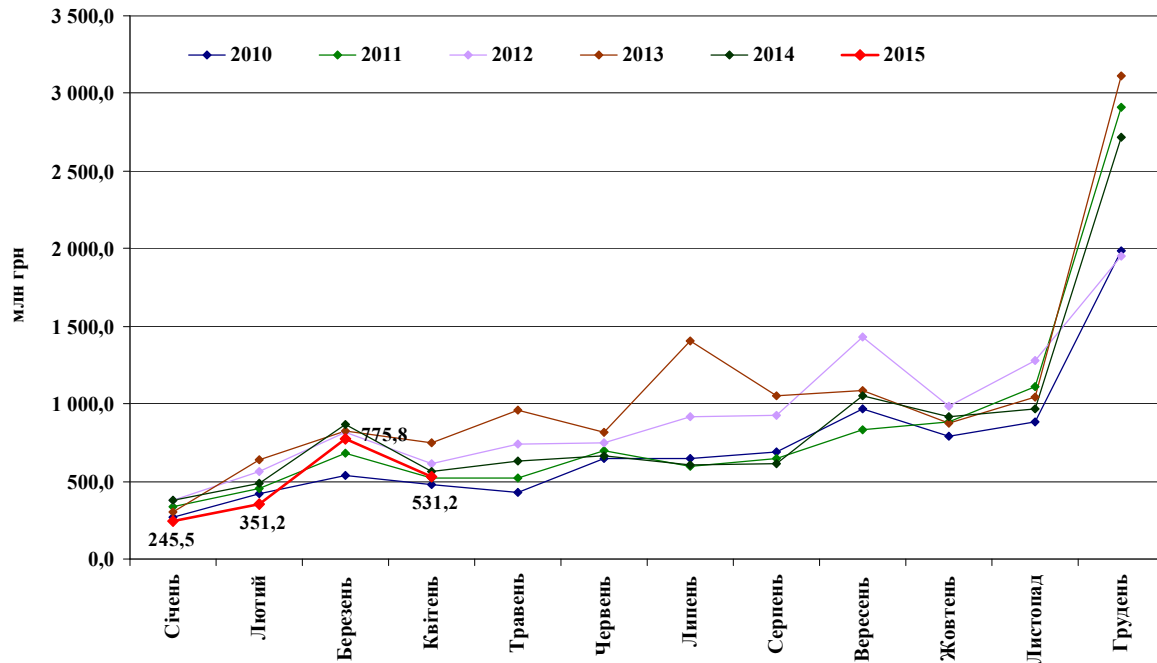
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2010–2015 роки

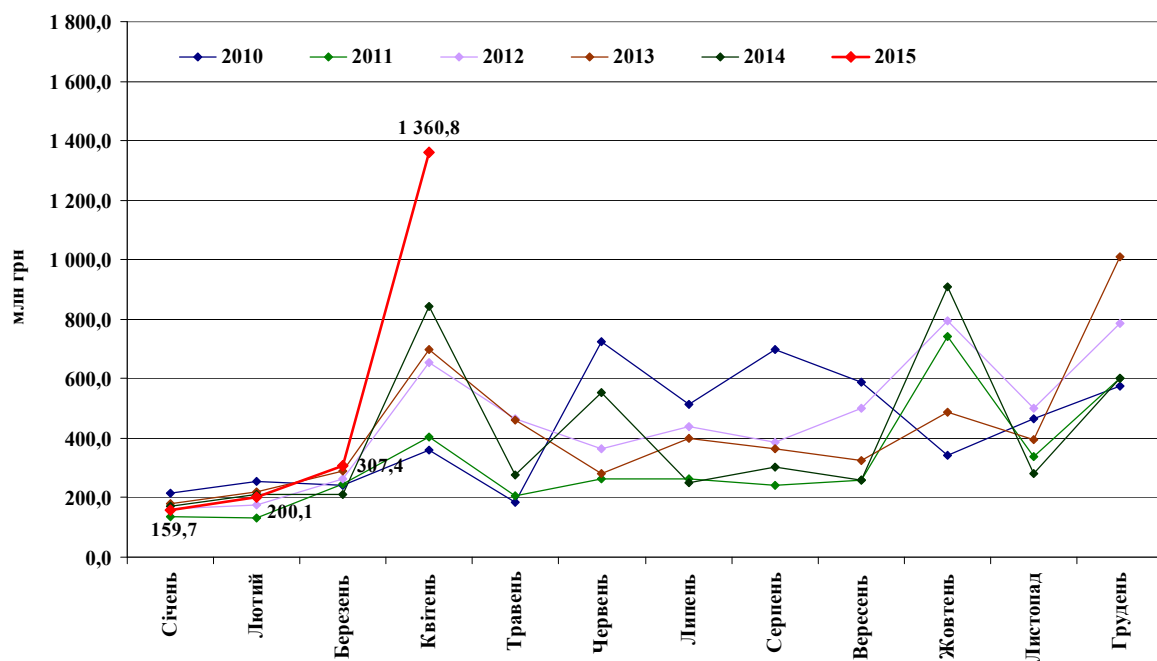
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2010–2015 роки

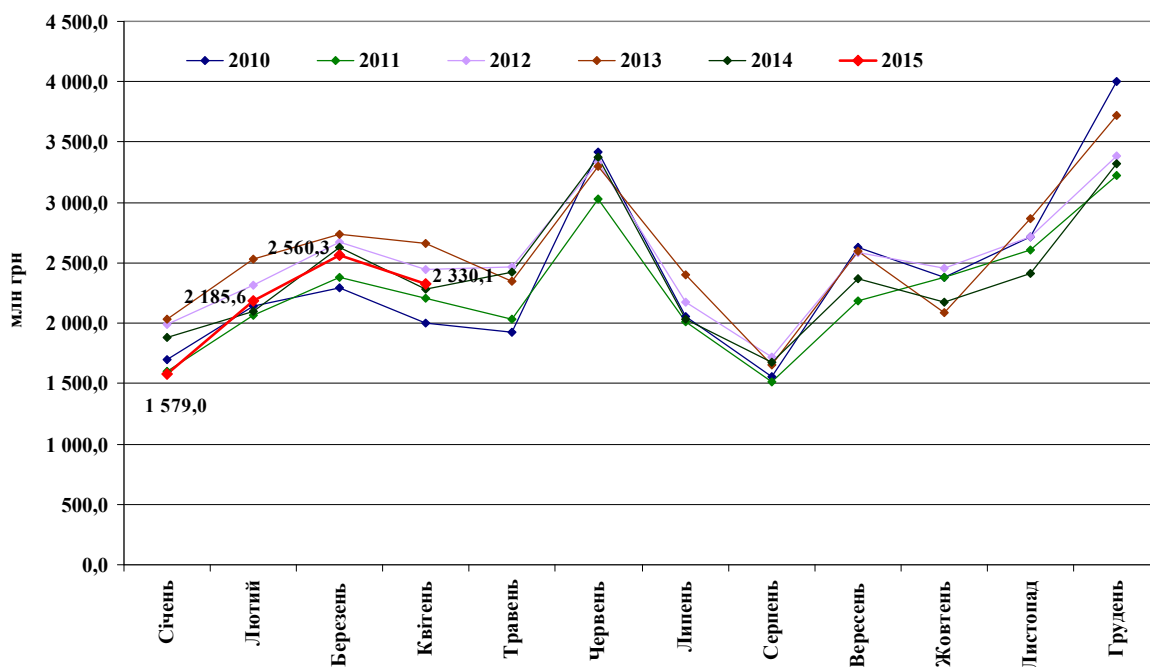
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2010–2015 роки

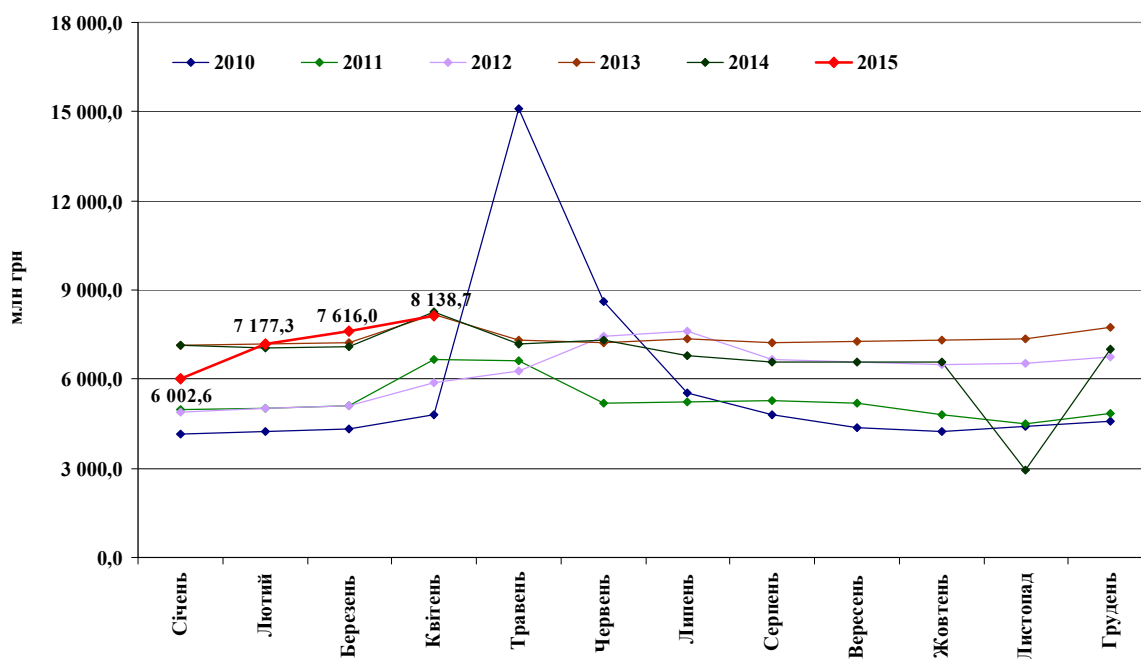
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2010–2015 роки

Графік 28

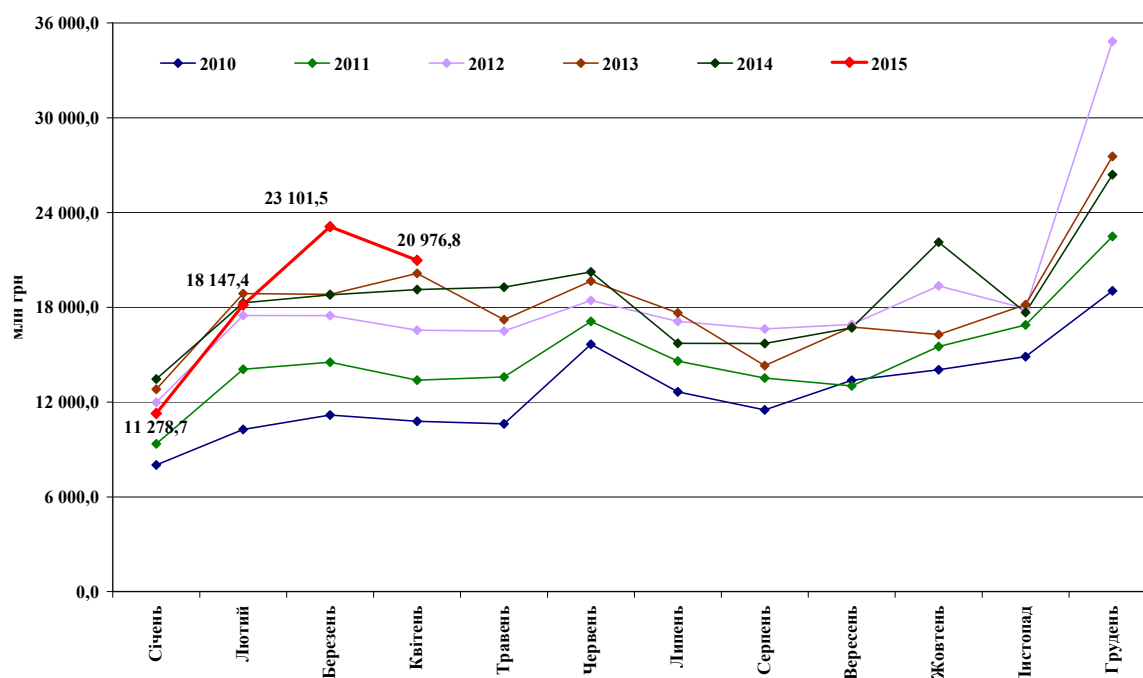
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2010–2015 роки

Видатки місцевих бюджетів

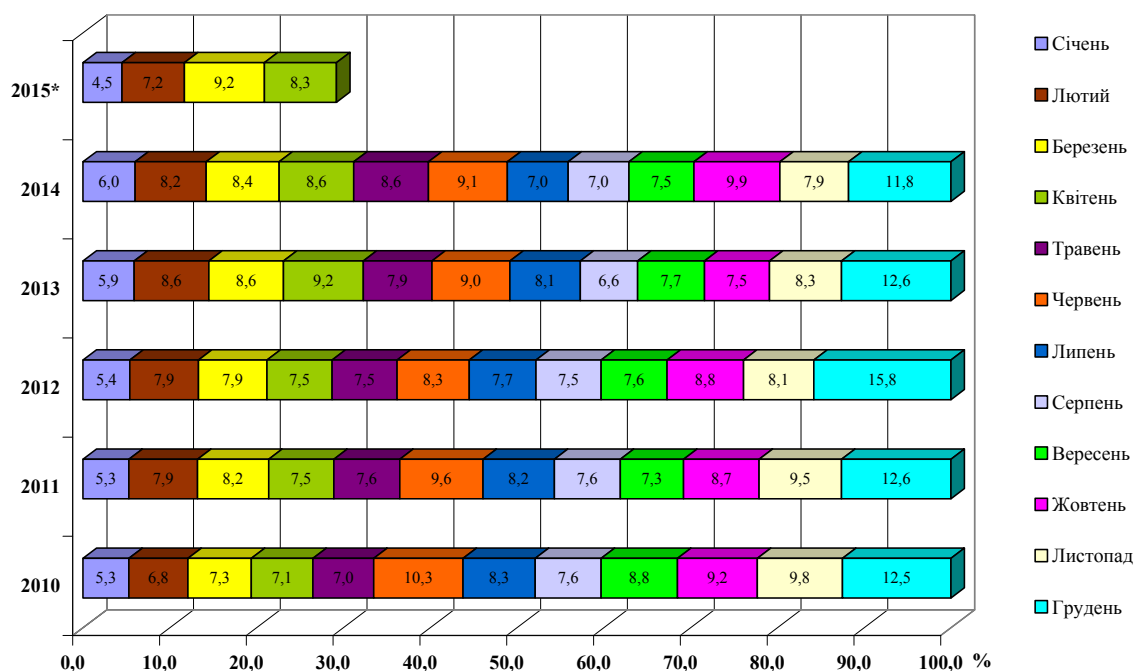
Графік 29

**Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2010–2015 роки**

Діаграма 19

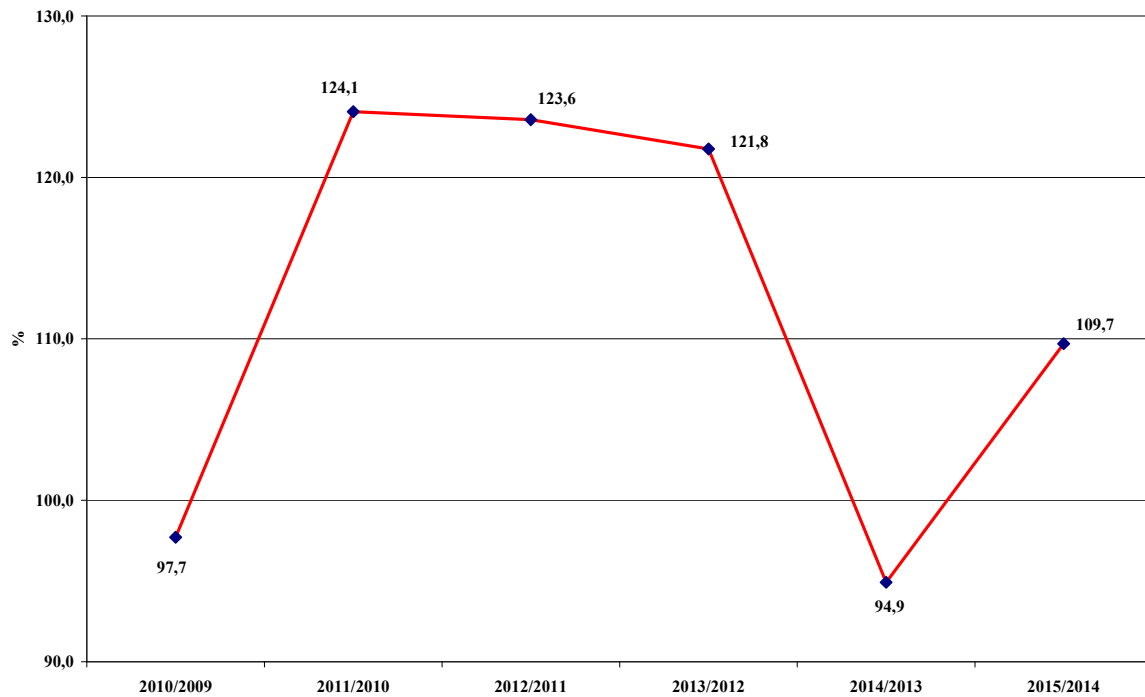
**Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів
у річному обсязі за 2010–2015 роки**

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

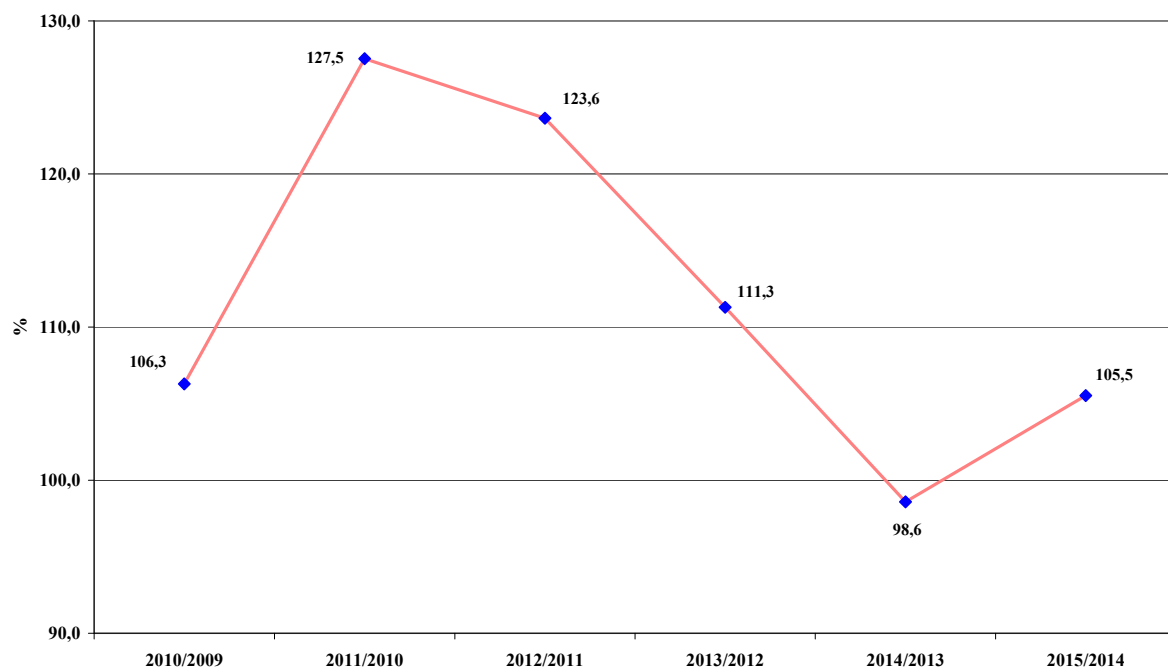
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за квітень 2010–2015 років

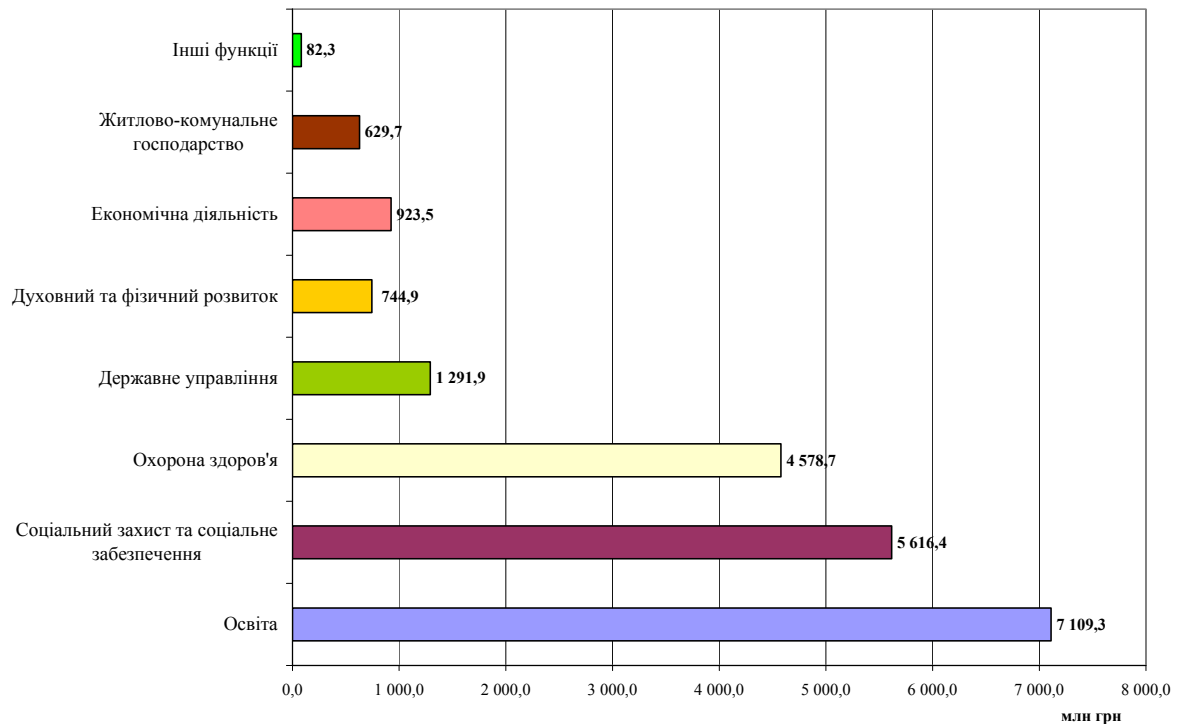
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – квітень 2010–2015 років

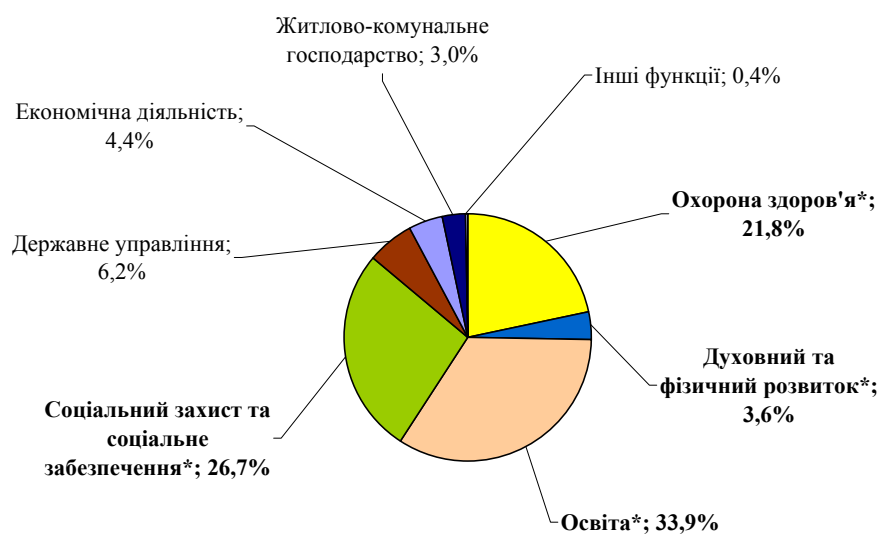
Діаграма 20

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за квітень 2015 року

Діаграма 21

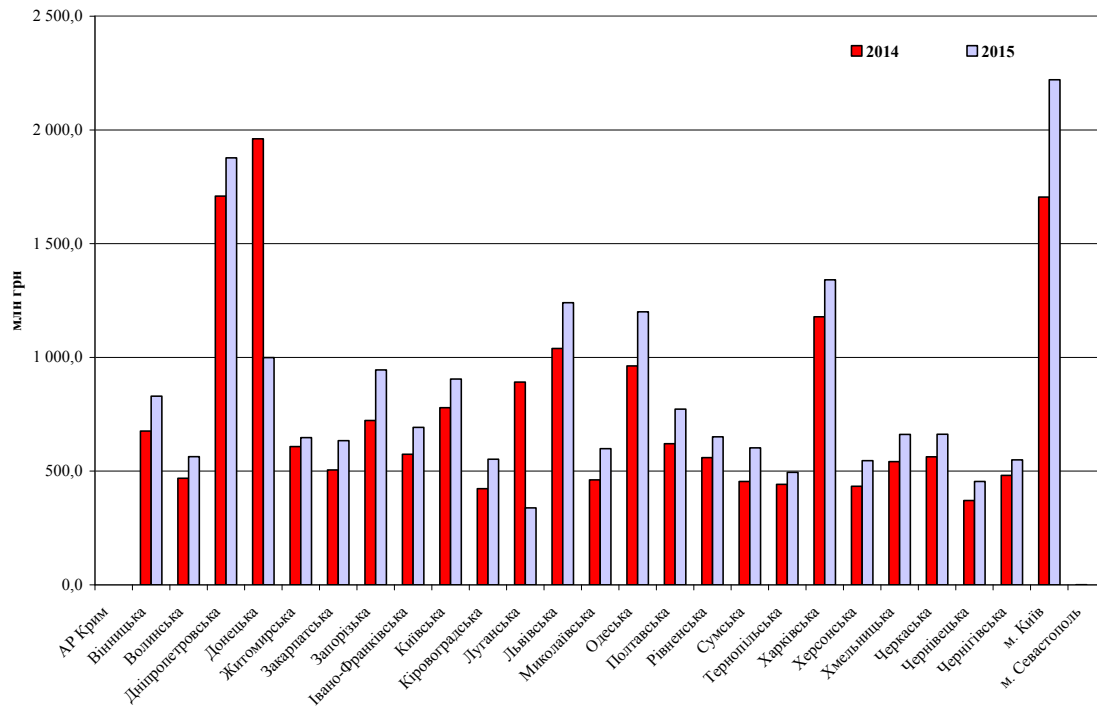
Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за квітень 2015 року

* Видатки на соціально-культурну сферу - 86,0%

Діаграма 22

Регіональний розподіл видатків місцевих бюджетів за квітень 2014–2015 років

Графік 32

Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів за квітень 2015 року (щодо відповідного показника попереднього року)

